

ЗВЯЗДА

КРАСАВІКА 2011 г.
ЧАЦВЕР
№ 74
(26938)

Кошт 650 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

БЕЛАРУСЬ АДАЗВАЛА ІСК АБ НЕПРАВАМЕРНЫМ СПАГНАННІ РАСІЯЙ ПОШЛІН НА НАФТАПРАДУКТЫ

Эканамічны суд СНД спыніў выдзненне па справе аб неправамерным спяганні пошлін на нафтапрадукты. Такое рашэнне было агучана ўчора па выніках пасяджэння Эканамічнага суда СНД, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ УРУЧЫЎ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЎЗНАГАРОДЫ ЗАСЛУЖАНЫМ ЛЮДЗЯМ БЕЛАРУСІ

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч па даручэнні кіраўніка дзяржавы ўручыў ўчора ў Нацыянальнай бібліятэцы дзяржаўныя ўзнагароды заслужаным людзям рэспублікі, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Дзяржаўныя ўзнагароды атрымалі 39 чалавек: прадстаўнікі прамысловых прадпрыемстваў, дзяржаўныя служачыя, работнікі адукацыі, аховы здароўя, сродкаў масавай інфармацыі і іншых галін. Кіраўнік урада падзякаваў ім за сумленную напружаную шматгадоваю працу і высокі прафесіяналізм.

У ліку ўзнагароджаных — група кіраўнікоў і рабочых вядомых прамысловых прадпрыемстваў краіны. У прыватнасці, медалі «За працоўныя заслугі» ўзнагароджаны работнікі Аршанскага станкабудаўнічага заводу «Чырвоны барацьбіт». Уручаючы ім ўзнагароды, Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што гэта старэйшае прадпрыемства станкабудаўнічай галіны, гісторыя якога налічвае больш як 100 гадоў.

МІХАІЛ МЯСНІКОВІЧ УРУЧЫЎ ДЗЯРЖАЎНЫЯ ЎЗНАГАРОДЫ ЗАСЛУЖАНЫМ ЛЮДЗЯМ БЕЛАРУСІ

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч па даручэнні кіраўніка дзяржавы ўручыў ўчора ў Нацыянальнай бібліятэцы дзяржаўныя ўзнагароды заслужаным людзям рэспублікі, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Дзяржаўныя ўзнагароды атрымалі 39 чалавек: прадстаўнікі прамысловых прадпрыемстваў, дзяржаўныя служачыя, работнікі адукацыі, аховы здароўя, сродкаў масавай інфармацыі і іншых галін. Кіраўнік урада падзякаваў ім за сумленную напружаную шматгадоваю працу і высокі прафесіяналізм.

У ліку ўзнагароджаных — група кіраўнікоў і рабочых вядомых прамысловых прадпрыемстваў краіны. У прыватнасці, медалі «За працоўныя заслугі» ўзнагароджаны работнікі Аршанскага станкабудаўнічага заводу «Чырвоны барацьбіт». Уручаючы ім ўзнагароды, Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што гэта старэйшае прадпрыемства станкабудаўнічай галіны, гісторыя якога налічвае больш як 100 гадоў.

Дзяржаўныя ўзнагароды атрымалі работнікі сістэмы сярэдняй і вышэйшай адукацыі: школ, каледжаў, гімназій, вядомых у краіне вышэйшых навучальных устаноў. «Лад вашым кіраўніцтвам і пры непазрэдным удзеле фарміруюцца кадры для інавацыйнай Беларусі. Краіна не эканоміць на адукацыі. Падрыхтоўка кадры, навуковая дзейнасць — гэта інвэстыцыі ў будучае, гэта святая справа», — падкрэсліў прэм'ер-міністр, адзначаючы заслугі прадстаўнікоў сістэмы адукацыі. Ён таксама згадаў, што сёння ўрад будзе разглядаць праект праграмы развіцця вышэйшай адукацыі, якая з'яўляецца вельмі важным дакументам для гарманічнага развіцця беларускай нацыі.

Медаль «За працоўныя заслугі» ўдастоены работнікі Віцебскага і Гомельскага аб'яўканкамаў, Віцебскага гарвыканкама. Як падкрэсліў прэм'ер-міністр, ўзнагароджаныя дзяржаўныя служачыя, яны знаходзяцца на самым вострым дзяржаўным палітыкі, бліжэй за ўсё да насельніцтва, яго праблем і клопатаў. «Менавіта дзякуючы намаганням рэгіянальных улад рэалізуюцца ўважліва інтэграцыя дзяржавы, грамадства, асобы», — сказаў ён.

Медаль Францыска Скарыны і Падзякі Прэзідэнта Беларусі ўдастоены работнікі сродкаў масавай інфармацыі. Міхаіл Мясніковіч падзякаваў ім за нялёгкаю працу, сумленнасць і аб'ектыўнасць. Узнагароды сёння таксама атрымалі прадстаўнікі іншых сфер дзейнасці: аховы здароўя, сувязі, гандлю, спорту, пракураторы. «Гэта значыць, дзяржава падтрымлівае ўсе галіны, заўважае і высока ацэньвае працу беларускіх грамадзян, якія ўнеслі значны ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё нашай Радзімы», — адзначыў Міхаіл Мясніковіч.

Ад імя ўрада і ад імя асабіста прэм'ер-міністр павіншаваў прысутных з заслужанымі дзяржаўнымі ўзнагародамі, пажадаўшы ім усім моцнага здароўя, шчасця і дабрабыту.

ХАТА, ГАТОВАЯ ДА СВЯТА

СТАЎКА РЭФІНАНСАВАННЯ НАЦЫЯНАЛЬНАГА БАНКА БЕЛАРУСІ ПАВЯЛІЧАНА ДА 13 ПРАЦЭНТАЎ ГАДАВЫХ

Стаўка рэфінансавання Нацыянальнага банка Беларусі з 20 красавіка 2011 года павялічыцца з 12 працэнтаў да 13 працэнтаў гадавых. Аб гэтым паведамліў БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі Нацбанка.

Адпаведна пастанова № 127 ад 11 красавіка 2011 года прынята праўленнем Нацыянальнага банка з улікам церагнага ўзроўню інфляцыі. Індэкс спажывецкіх цэн у сакавіку склаў 101,9, асноўнымі прычынамі яго росту стала павелічэнне цэн на бензін і шэраг харчовых тавараў.

Павышэнне ўзроўню стаўкі рэфінансавання і, адпаведна, працэнтных ставак па ўкладнах у беларускіх рублях стане дадатковай мерай па падтрыманні дадатнага значэння рэальных ставак грашовага рынку і стымуляванні пратоку зберажэнняў у банк.

Жыхарка вёскі Пагост Жыткавіцкага раёна Кацярына ПАНЧЭНЯ рыхтуецца да велікодных свят.

Жыхарка вёскі Пагост Жыткавіцкага раёна Кацярына ПАНЧЭНЯ рыхтуецца да велікодных свят. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

КРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ПЫТАННЕ «КАРТЫ ПАЛЯКА» НЕПАКОІЦЬ ПАРЛАМЕНТ ЛІТВЫ

Парламент Літвы абмяркоўвае пытанне распаўсюджвання сярод палякаў Літвы так званай «карты паляка».

Парламентарый Гінтарас Сангайла ўжо не ў першы раз ініцыяваў разгляд гэтага пытання парламентам: першы раз яго заклік звярнуцца ў Канстытуцыйны суд Літвы па тлумачэнні, ці не парушаюць члены парламента Літвы — уладальнікі «карты паляка» — Асноўны закон краіны, пакляўшыся ў лаяльнасці адной і другой дзяржаве, так і не быў разгледжаны. На гэты раз Гінтарас Сангайла прапанаваў парламенту ўхваліць праект звароту ў ведамстваў Еўрапейскага саюза з просьбай аданіць адпаведнасць паводзін літоўскіх палякяў, уладальнікаў «карты паляка», якія атрымалі імунітэт ЕС, з'яўшы еўрапарламентарыямі. Гаворка ідзе пра кіраўніка партыі «Выбарчая акцыя палякаў Літвы» Вальдэмара Тамашэўскага, еўрапарламентарыя ад Літвы. Галоўная камісія па службовай этыцы аднойчы асудзіла паводзіны гэтага парламентарыя, які звярнуўся ў ЕС прапарушыць праваў палякаў у Літве, што выклікала крытыку Літвы з боку Еўрапарламента. Еўрапарламент тады прапарушыў Еўракомісію ў мэтах абароны Тамашэўскага звярнуцца ў літоўскія ведамствы і нават, калі спатрэбіцца, пацаць працэдуру парушэння Літвой заканаў ЕС.

Зараз просьбу ініцыятара звароту ў ЕС падтрымалі яшчэ 55 дэпутатаў парламента: гэта пытанне ўключана ў парадак дня. Гінтарас Сангайла выказаў упэўненасць у тым, што прапанова будзе падтрымана большасцю галасоў парламентаў Літвы.

ДЗЯРЖУМА РАСІІ ўводзіць СТАКРАТНЫЯ ШТРАФЫ ЗА ХАБАР

Дзяржава Расіі прыняла ў другім — асноўным — чытанні прэзідэнцкія папраўкі ў Крымінальны кодэкс, накіраваныя на ўдасканаленне дзяржаўна-прававой ўмоўнасці карупцыі. Заканапраектам ўводзіцца дыферэнцыяцыя адказнасці за дачу хабару ў залежнасці ад яго памеру. Само паняцце хабары падзяляецца на чатыры віды: так званы звычайны хабар — да 25 тыс. расійскіх рублёў, у значных памеры — ад 25-150 тыс. расійскіх рублёў, у буйным памеры — ад 150 тыс. да 1 млн расійскіх рублёў, у асабліва буйным памеры — звыш 1 млн расійскіх рублёў.

Калі хабар не перавышае 25 тыс. расійскіх рублёў, то асноўнае пакаранне за яго атрымлівае складзе штраф у памеры ад 12- да 60-кратнай сумы незаконнага хабару з пазбаўленнем права займаць вызначаныя пасады або абмежаванне волі да трох гадоў. За асабліва буйны памер штрафнага санкцыі будучы вар'явацца ад 80- да 100-кратнай сумы паборы, а ў выпадку абрання судом альтэрнатыўнай, яе больш жорсткай меры пакарання, турэмны тэрмін хабарніка складзе ад 8 да 15 гадоў з абавязковым штрафам у памеры 70-кратнай сумы хабару. Праўда, уводзіцца верхняя мяжа ўсёх штрафнаў за злчынасць, звязаных з хабарамі, — не больш за 500 млн расійскіх рублёў.

Дзесяць гадоў працы ў офісе падвойваюць рызык развіцця раку кішчэніка

Вынікі новых даследаванняў развіцця раку не ўзрадуюць мільёны людзей, змушаных штодня падоўгу працаваць, сядзячы ў офісе за камп'ютарам. Навукоўцы прыйшлі да высновы, што, працягваючы такім чынам 10 ці больш гадоў, чалавек атрымлівае амаль у два разы большую рызык развіцця некаторых відаў раку кішчэніка.

Больш за тое, нават калі такі працаўнік рэгулярна наведвае трэнажорную залу, каб падтрымліваць сябе ў форме, верагоднасць з'яўлення ў яго пухлінкі усё адно будзе ўдвае вышэй. Як піша The Telegraph, высновы навукоўцаў былі апублікаваны ў Амерыканскім часопісе эпідэміялогіі. Даследаванне таксама пацвердзіла, што мужчыны, якія вялікую частку дня на працы сядзяць, маюць на 30% больш шанцаў атрымаць рак прастаты, чым тыя, чыя праца звязана з актыўнай дзейнасцю. Паводле меркавання навукоўцаў, сядзячы лад жыцця прыводзіць да павелічэння ўзроўню цукру ў крыві і парушэння працы выпрацоўкі інсуліну, што звязана з развіццём раку кішчэніка. Пры гэтым, паводле слоў даследнікаў, іх вынікі паказваюць, што ніякая колькасць актыўнага волнага часу не можа кампенсавач шкodu ад працяглага сядзення на працы.

Арандатары атрымаюць пераважнае права пры куплі ва ўласнасць арандуемага аб'екта

Арандатары атрымаюць пераважнае права пры куплі ва ўласнасць арандуемага аб'екта. Аб гэтым заявіў ўчора намеснік міністра эканомікі Андрэй Тур на розшлібканскай канферэнцыі «Якчас», перадае БЕЛТА.

Юрыдычныя асобы і індывідуальныя прадпрыемствы, якія арандуецца не менш за тры гады будынк і збудаванні, маюць пераважнае права растэрміноўкі плацяжню на пяць гадоў па выкупе гэтага аб'екта, адзначаў Андрэй Тур. Акрамя таго, кошт прапанаванага арандатарам аб'екта павінен быць зменшаны з улікам таго, што ён паяпляшаў спажывецкія якасці гэтага будынка або збудавання. Такія нормы ўвайшлі ў план мерапрыемстваў па рэалізацыі Дырэктывы № 4. У гэтым плане, які змяшчае 133 пазіцыі, дзевяць раздзелаў. «Хоць гэты план мерапрыемстваў ужо зацверджаны пастановай урада, ён не закрыты, — сказаў Андрэй Тур. — Гэта стратэгічны дакумент на перспектыву, і мы не абмяжоўваемся толькі 133 пазіцыямі».

Намеснік міністра адзначыў, што толькі па тэме цэнаўтварэння неабходна перапрацаваць 500 нарматыўна-прававых актаў.

ПРОДАЕТСЯ
ДИСНЕНСКИЙ
КОНСЕРВНЫЙ ЗАВОД
за 85 млн. рублей
Тел. 8 029 8920580

БПС-БАНК
В соответствии с решением годового Общего собрания акционеров от 25 марта 2011 года ОАО «БПС-Банк» выплачивает дивиденды по итогам деятельности в 2010 году:
по привилегированным акциям — из расчета 20,0 рублей на одну акцию;
по простым (обыкновенным) акциям — из расчета 3,0 рубля на одну акцию.
Список лиц, имеющих право на получение дивидендов, сформирован по состоянию реестра акционеров банка на 22.02.2011.
Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 13.11.2008 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673. ОАО «БПС-Банк».

БЕЛВНЕШСТРАХ BELVNESHSTRAKH
Унитарное страховое предприятие Unitary Insurance Company

E-mail: belvs@nsys.by, тел.: 209 24 16 факс: 209 25 65
БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС УСП «БЕЛВНЕШСТРАХ»
ОАО «БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК» за 2010 год
220073, г. Минск, ул. Скрыганова, 6-405. УНП 100766905 (тыс. руб.)

АКТИВ		СУММА	ПАССИВ	СУММА
1	2	3	4	5
Основные средства (по остаточной стоимости)	389 636,9	Уставный фонд	4 421 885,5	
Нематериальные активы (по остаточной стоимости)	285,8	Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредителей)		
Доходные вложения в материальные ценности (по остаточной стоимости)		Резервный фонд		
Вложения во внеоборотные активы		Добавочный фонд	250 070,6	
В том числе: незавершенное строительство		Чистая прибыль (убыток) отчетного периода		
Прочие внеоборотные активы		Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	888 104,6	
Запасы и затраты	122 907,4	Целевое финансирование		
В том числе: сырье, материалы и другие аналогичные активы	74 045,5	Доходы будущих периодов	4 288 329,8	
расходы будущих периодов	48 861,9	Страховые резервы и фонды — всего	4 268 089,5	
прочие запасы и затраты		В том числе: страховые резервы		
Доля перестраховщиков в страховых резервах	817 875,9	фонды предпринимательских (превентивных) мероприятий, гарантийные и иные фонды		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	10 800,0	образованные в соответствии с законодательством		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	69 941,7	Долгосрочные кредиты и займы		
Расчеты с кредитителями		Прочие долгосрочные обязательства		
В том числе: по вкладам в уставный фонд		Краткосрочные кредиты и займы	250 027,5	
Денежные средства	8 686 970,3	Задолженность перед участниками (учредителями)		
Финансовые вложения		Резервы предстоящих расходов	100	
Прочие оборотные активы		Прочие краткосрочные обязательства		
БАЛАНС	10 098 418,0	БАЛАНС	10 098 418,0	

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ УСП «БЕЛВНЕШСТРАХ»

ОАО «БЕЛВНЕШЭКОНОМБАНК» за 2010 год

(тыс. руб.)

Наименование показателя		Код строки	За отчетный период
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ, ОТНОСЯЩЕМУСЯ К СТРАХОВАНИЮ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (премии) полученные, брутто		010	
Страховые выплаты		020	
Изменение резервов по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)		030	
Отчисления в гарантийный фонд и фонд предупредительных (превентивных) мероприятий		040	
Расходы на ведение дела		050	
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования, относящимся к страхованию жизни (+ или -)		060	
II. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО СТРАХОВАНИЮ ИНОМ, ЧЕМ СТРАХОВАНИЕ ЖИЗНИ			
Страховые взносы (премии) с учетом перестрахования, нетто		064	9 261 038,6
Изменение резерва незаработанной премии с учетом перестрахования, нетто (+ или -)		067	-233 582,1
Оплаченные убытки (страховые выплаты) с учетом перестрахования		082	5 427 070,7
Изменение резервов убытков (страховых выплат) с учетом перестрахования (+ или -), нетто		092	77 843,5
Изменение других технических резервов (+ или -)		100	
Изменение иных страховых резервов (+ или -)		105	
Отчисления в фонды предупредительных мероприятий и гарантийные фонды		110	168 099,6
Отчисления в иные фонды, образованные в соответствии с законодательством		115	
Расходы на ведение дела		120	3 236 904,0
Комиссионное вознаграждение и тантэммы по рискам, переданным в перестрахование		122	126 263,1
Поступления, связанные с реализацией переданного к страхованию права требования страхователя (выгодприобретателя) к лицу, ответственному за убытки, возмещенные в результате страхования		125	297 338,8
Прибыль (убыток) от операций по видам страхования иным, чем страхование жизни (+ или -)		130	696 427,6
III. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы		140	2 103 389,3
Налоги и сборы, включаемые в операционные доходы		141	
Операционные расходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы)		150	2 103 389,3
Операционные расходы		160	1 432 150,3
Прибыль (убыток) от операционных доходов и расходов		170	671 239,0
IV. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внеэкономические доходы		180	304 977,0
Налоги и сборы, включаемые во внеэкономические доходы		181	
Внеэкономические расходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внеэкономические доходы)		190	304 977,0
Внеэкономические расходы		200	395 606,3
Прибыль (убыток) от внеэкономических доходов и расходов		210	-90 629,3
Прибыль (убыток)		220	1 277 037,3
Налог на прибыль		260	367 418,5
Прочие налоги, сборы из прибыли		270	34 726,6
Прочие расходы и платежи из прибыли		280	
Чистая прибыль (убыток)		300	874 892,2

Прилагаемая к настоящему аудиторскому заключению бухгалтерская (финансовая) отчетность УСП «Белвнешстрах», сформированная в соответствии с требованиями законодательства Республики Беларусь по бухгалтерскому учету и отчетности, достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение УСП «Белвнешстрах» на 1 января 2011 года и результаты его финансово-хозяйственной деятельности за 2010 год, при этом совершенные УСП «Белвнешстрах» финансовые (хозяйственные) операции во всех существенных отношениях соответствуют законодательству.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ
WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Клецкий мехзавод» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже здания одноэтажного кирпичного пожарного депо (инв. № 641/С-10181), об. пл. 445,4 кв.м., расположенного по адресу: Минская обл., г. Клецк, ул. Победы, д. 46.

Начальная цена с НДС (снижена) — 184 934 400 бел. руб.

Площадь земельного участка — 0,1852 га.

Задаток в сумме 20 000 000 бел. руб. перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369 г. Минск, УНП 690324015 Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Подробнее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.01.2011.

Аукцион состоится 29.04.2011 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.04.2011 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

У «ЧЫРВОНКІ» ЮБІЛЕЙ!

Сардэчна віншваем усіх, хто меў, мае і будзе мець дачыненне да найстарэйшай маладзёжнай газеты краіны! Былых і сённяшніх супрацоўнікаў, рэдактараў, няштатных аўтараў, герояў публікацый — са слаўным юбілеем! Няхай ён будзе не апошнім! Усім вам — здароўя, поспехаў, творчых улад. Сустрэкаемся каля стэнда «ЧЗ» у рамках выставы «СМІ Беларусі-2011»!

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ
WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «СлучцОблГарант» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже здания радиотелевизионной мастерской, об. пл. 109 кв.м., расположенного по адресу: Минская обл., Солигорский р-н, г.п. Красная Слобода, ул. Случская, д. 16.

Начальная цена с НДС (снижена) — 22 498 144 бел. руб.

Площадь земельного участка — 0,0765 га.

Задаток 10 % от начальной цены перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Подробнее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 29.01.2011, предыдущее извещение в газете «Звязда» от 17.03.2011.

Аукцион состоится 06.05.2011 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 05.05.2011 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

Минский городской центр недвижимости
УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
ИНФОРМИРУЕТ

В информационном сообщении, опубликованном 20.04.2011 в газете «Звязда», о внесении изменений в извещение о проведении 28 апреля 2011 г. 110-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в коммунальной собственности г. Минска, вместо «позицию 8» следует читать «позицию 11».

Телефон для справок 227 40 22.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ
WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Минского областного союза потребителей обществ (продавец) проводит открытый аукцион по продаже детского оздоровительного лагеря «Дружный», расположенного по адресу: Минская область, Минский р-н, Колодищинский с/с, район п. Гордище, в составе:

<

ВУП БЕЛАРУСІ ПАВІНЕН ПРЫРАСТАЦЬ КОЖНЫ ГОД НА 10 ПРАЦЭНТАЎ

ВУП Беларусі ў гэтай пяцігодцы павінен прырастаць кожны год на 10 працэнтаў. Аб гэтым заявіў учора ў Мінску першы віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка, уручаючы пераможцам прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дзясянненні ў галіне якасці 2010 года, перадае карэспандант БЕЛТА.

Беларускія вытворцы павіны ствараць канкурэнтаздольны прадукт і ўмець прадаць на знешнім рынку. Такім чынам, будучыя нашчадкі ВУП Беларусі. «Гэта не самамэта, гэта патрабаванне жыцця, будзе развіццём наша эканоміка, будучы лепш жыць людзі, наша будучае пакаленне», — сказаў першы віцэ-прэм'ер.

«Сёння беларускім вытворцам даводзіцца канкураваць на знешнім рынку з моцнымі сусветнымі ігракамі. Мы там павіны выстаіць, замацавацца», — сказаў Уладзімір Сямашка. Ён паведамаў, што пабываю на Мінскім трактарным заводзе, дзе яшчэ раз пераканаўся ў добрых экспертных перспектывах гэтага прадпрыемства. «Доля МТЗ на знешнім рынку расце год ад году», — канстатаваў першы віцэ-прэм'ер.

Беларусь з адкрытай эканомікай зможа выхыць, калі зможа купіць энерганосьбіты, сыравіну, зрабіць з гэтай сыравіны, матэрыялы канкурэнтаздольны прадукт і здолее яго прадаць, падкрэсліў Уладзімір Сямашка. Ён дадаў, што ў гэтым годзе Беларусь імпартаваў 21,7 мільярд долараў.

Першы віцэ-прэм'ер высока адзначыў работу Дзяржстандарта па нашарчванні экспертнага патэнцыялу краіны. «У тым, што наш прадукт рухаецца па ўсім свеце, адзначаецца яго якасць, ёсць вялікая заслуга Дзяржстандарта, — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер. — Дзяржстандарт прафесійна, сістэмна вядзе сваю работу ў гэтым напрамку».

Андрэй САВІНЫХ:
«Прэтэнзіі журналіста «Известий» на далікатнасць абарочваюцца на справе хітрасцю і нежаданнем прызнаваць відавочнае»

Прэтэнзіі журналіста «Известий» на далікатнасць у адносінах да п.а. Беларусі на справе абарочваюцца хітрасцю і нежаданнем прызнаваць відавочнае. Аб гэтым заявіў карэспандант БЕЛТА начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй Савіных, каментуючы публікацыю ў газеце «Известия» ад 20 красавіка 2011 года пад назвай «Дыпламатычная гульня на грошы».

У артыкуле журналіст абвінавачвае беларускага пасла Васіля Далгалёва ў тым, што ён запрасіў прадстаўнікоў СМІ «не ў тое памяшканне, дзе размешчана ігральная зона». «Аднак журналіст не стаў абвінавачваць пасла ў нашычарасці ў прысутнасці прадстаўнікоў СМІ», — гаворыць да ў матэрыяле. «Журналістаў правялі ў памяшканне, якое сама газета назвала ігральнай зонай. Акрамя таго, прадстаўнікам СМІ была прадастаўлена магчымасць зайсці і ў іншыя памяшканні на іх выхад. Такім чынам, прэтэнзіі журналіста на далікатнасць, пра якую ён піша ў артыкуле, на справе абарочваюцца хітрасцю і нежаданнем прызнаваць відавочнае», — адзначыў Андрэй Савіных.

Прадстаўнік МЗС падкрэсліў: «Ніякага казіно ў беларускім пасольстве ў Маскве няма і быць не можа. Гэта адзіная рэальнасць». Гаворачы аб немо пратасту, якую МЗС Расіі уручыў паслу Беларусі ў Расіі, Андрэй Савіных адзначыў, што нота МЗС Расіі змяшчае заклочанасць, звязаную з гісторыяй, якую раздувае асобныя расійскія СМІ. «Мы адкрыты для ўзаемадзеяння з нашымі калегамі і гатовы на любыя меры, якія будуць садзейнічаць ліквідацыі гэтых недарожных чуткаў», — сказаў ён.

Нагадаем, 14 красавіка 2011 года ў газеце «Известия» быў апублікаваны першы артыкул, прысвечаны быццам бы дзеючаму ў беларускім пасольстве ў Маскве казіно. «Калі б журналіст газеты «Известия» звярнуўся да пасла Беларусі з гэтым пытаннем, то неадкладна атрымаў бы поўны і вычарпальны адказ. Тым не менш газета вырашыла распаўсюдзіць «сенсацыйную» фальшывую», — сказаў тады Андрэй Савіных. Пры гэтым ён адзначыў, што гэта даўляе не першы выпадак пакупкі на Беларусь. У якасці прыкладу ён прывёў публікацыі пра продаж баявых верталётаў у Кот-д'Івуар і пра беларускіх наёмнікаў у Лівіі.

На працягу гадзіны пасля з'яўлення публікацыі пасол Беларусі ў Расіі Васіль Далгалёў запрасіў усіх зацікаўленых журналістаў. Прадстаўнікам СМІ прадастаўлена магчымасць наведаць любыя памяшканні пасольства.

45 КГ ВЫБУХОВАГА РЭЧЫВА

У трапіравым эквіваленте знойдзена супрацоўнікамі міліцыі і КДБ у Светлагорскім раёне. Арэвал захоўваўся ў лесе побач з вёскай Дуброва. 27 мінамётных мін, 16 снарадаў, 5 гранат знішчаны спецыялістамі. Адначасова ў кватэры непрачучай 49-гадовай гамельчанкі, якая была затрыманая на фактах збыту фальшывых грошавых знакаў, канфіскаваны набор рознай зброя і боепрыпасу без дакументаў на права захоўвання і карыстання.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Сонечная ўстаноўка — на даху, ветрачок — на паветку, мікраГЭС — на сажалцы. Сапраўдны экалага-энергетычны рай. У мініяцюры. Па прамысловых мерках тутэйшыя магунтасці здачажны. Аднак місія ў іх сур'ёзная. Наглядачы ўзор таго, што альтэрнатыўная энергетыка можа працаваць і ў Беларусі, прымчым працаваць эфектыўна. Уласныя патрэбы тэхнапарк «Волма» цалкам забяспечвае за кошт узаўняўляльных крыніц. Адной кацельні на драўніне, скажам, халае, каб ацвіліць усю тутэйшую будынку. Першапачаткова месца ў Дзяржынскім раёне задумалася выключна як дэманстрацыйная пляцоўка для студэнтаў МДЭУ імя Сахарова. Цяпер гэта прастора для інавацый, правядзення эксперыментаў і адпрацоўкі новых тэхналогій. Тут удзельнікі Міжнароднай партнёрскай канферэнцыі «25 гадоў пасля Чарнобыля» абмяркоўваюць альтэрнатыўныя традыцыйнай энергетыцы.

Дыскусіяю вядуць не толькі беларускія і ўкраінскія спецыялісты, ураджэнцы краін, якія пацярпелі ад жудаснай ядзернай аварыі. Сваім досведам дзеляцца госці з Германіі — прадстаўнікі няўрадавых арганізацый, удзельнікі ініцыятыў экалагічнага, энергетычнага кірунку, якія пачалі ажыццяўляць у Беларусі менавіта пасля аварыі на ЧАЭС. І калі для Беларусі шырокае выкарыстанне узаўняўляльных крыніц энергіі — пакуль толькі будучыня (запланавана павялічыць удзельную вагу мясцовых рэсурсаў: каб не менш за 28 адсоткаў да 2015 года), то ў Германіі гэта ўжо сучаснасць. І найлепшае таму паглядзежце — нябачанна дасюль падтрымка партыі «Зялёных» на зямельных выбарах.

Юрген ШЭНК — адзін з васьмі нямецкіх спецыялістаў, якія аказваюць кансультацыйную падтрымку беларускім калегам у галіне УКЭ, — вітае прыняццё ў краіне базавага закона для галіны.

— Тое, што закон аб узаўняўляльных крыніцах энергіі існуе — ужо вялікі поспех, — значнае кансультаўт Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Беларусі.

Улетку дакумент пачне дзейнічаць: з'явіцца прававая аснова для альтэрнатыўнай энергетыкі ў Беларусі. Аднак апроч юрыдычнага афармлення, важны і чыста прагматычны аспект — тарыфы. «Наконт гэтага яшчэ ідуць дыскусіі», — заўважае спадар Шэнк. Пытанне ж прынцыповае. Возьмем, напрыклад, энергію паветраных мас. Самай ветранай у свеце Беларусь не называе. «Тут хуткась ветру знаходзіцца на гранічна нізкім парогу, калі яшчэ мож-

АЛЬТЭРНАТЫВА Ў МІНІАЦЫЮРЫ

Сонечная ўстаноўка — на даху, ветрачок — на паветку, мікраГЭС — на сажалцы.

Праз чвэрць стагоддзя пасля Чарнобыля дыскусія пра ўзнаўляльныя крыніцы энергіі набывае асаблівую актуальнасць

на выкарыстоўваць такія ўстаноўкі», — заўважае нямецкі эксперт. — «Таму такія важныя тарыфы: колькі будзе каштаваць кВт/гадзіна і ці будзе ў гэтым эканамічная выгада».

Нашы суседзі ўкраінцы, напрыклад, абяцаюць вытворцам чыстай энергіі 11 еўрацэнтаў за кВт. Такія лічбы прывёў старшыня праўлення альянсу «Новая энергія Украіны» Валерый БАРАВІК. Ён падзяліўся з удзельнікамі сустрэчы досведам функцыянавання закона аб «зялёным тарыфе» ў яго краіне і перспектывамі тамтэйшай ветразэнергетыкі. Для параўнання, наўная практыка ў Беларусі, паводле слоў спадара Шэнка, прапануе 15 еўрацэнтаў за кВт. Нямецкі эксперт бачыць хібы ў прапанаванай сістэме тарыфікацыі:

— Там тарыфы па атрыманую ў узаўняўляльных крыніц энергію звязаныя з тарыфамі на тую, што вырабляецца іншыя крыніцы. Прадугледжаны каэфіцыент 1,3 — на 10 гадоў, а пасля яшчэ на 10 — 0,85. Цяпер міністэрства атрымала ўказанне яшчэ раз пералічыць, каб можна было паасобку ацаніць гэтыя крыніцы...

Першы ветрапарк неўзабаве з'явіцца ў Беларусі. Дарчы, непадалёк ад Волмы, таксама ў Дзяржынскім раёне (дзе знаходзіцца, між іншым, самы высокі пункт краіны). З'яўленне тут ветраўстановак агуднаўля магунтасцю 160 мВт абдыдзецца інвестару — нямецкай кампаніі Enertrag — у 360 мілья еўра. Да канца наступнага года плануецца ўвядзенне 80 мВт. Другая ж частка праекта разлічаная да 2014 года. А вось прыставае для маніторынгу хуткасці ветру на вышыні мае быць усталяванае ў самыя блізкіх час. Ранейшыя замеры не надта актуальныя. Яны праведзеныя ў 2008—2010 гадах.

— Сучасныя ўстаноўкі робяцца на вышыні больш за 100 м, — расказвае Сяргей ПАЗНЯК, прарэктар па навуковай рабоце МДЭУ імя Сахарова, — там большая хуткасць ветру і ён адносна пастаянна. Таму патрэбны вымярэнні на гэтай вышыні.

На які паказчык разлічваюць? «Інвестары спадзяюцца на 6,5 м/с», — кажа Юрген Шэнк. У той час як «аптымальным было б 7—8, нават 9 м/с». Таму, зноў жа, на першы план выходзяць тарыфы. Ад іх, па сутнасці, залежыць будучыня альтэрнатыўнай энергетыкі ў Беларусі. З узгадненнямі праблем быць не павінна.

У Германіі ж маніторынг напярэдадні ўзяўдзены ветрапарк, паводле слоў нямецкага эксперта, наштам больш складаны. І там існуюць больш жорсткія патрабаванні. Павінен быць складзены тэрытарыяльны план выкарыстання энергіі ветру. Напрыклад, ветрак не можа быць усталяваны бліжэй за кіламетр ад зялёнай зоны. Неабходна таксама правесці дасканалы экалагічны маніторынг, нават улічыць міграцыю птушак, не забываць на кажаноў, якія, паводле выразу нямецкага спецыяліста, «з'яўляюцца самымі вялікімі праціўнікамі ветраўстановак». А ў Германіі ёсць нават спецыяльныя законы, якія абараняюць кажаноў.

Апроч ветразэнергетыкі, абмяркоўваліся таксама магчымасці выкарыстання біягэзу і біягазу як самых перспектывіных для Беларусі крыніц. Чаму не? Лёгка займаюць больш за траціну тэрыторыі краіны. Калгасаў, фермаў ды іншых гаспадарак у нас таксама шмат. І некаторыя сельгаскомплексы ўжо з поспехам пераўтвараюць памёт у энергію.

А яшчэ ў нас, памятаеце, спрс асушалі балоты. Так што цяпер галаву ламаюць, што з імі рабіць. Яшчэ адзін цікавы праект наладжанае. Яго ўвасобіць сумесна з нямецкім фондам Міхаіла Зукава і Акадэміяй навуک Беларусі. Скіраваны ён на ахаваанне балот і выкарыстанне раслін для атрымання энергіі. Алег СІВАГРАКАУ, дырэктар НДІ экалагічных праблем МДЭУ імя Сахарова, акресліў ключавыя арыенціры: знізіць вылучэнне парніковых газаў, аднавіць бягучую разнастайнасць, эфектыўна выкарыстоўваць біямасу для атрымання энергіі. А за адным махам — і сельскім тэрыторыям дапаможа. Патэнцыйная плошча атрыманя вырабаваных тарыфаўна — каля 125 тыс. га. Гэта абяцае штогадоваму вытворчасць каля мільёна тон сухой біямасы, што, паводле слоў спадара Сівагракава, эквівалентна 15—18 мілья еўра. Дзе будзе рэалізаваны праект? Плануецца абраць тры пілотныя пляцоўкі на Гродзеншчыне і Брэстчыне.

— Перспектывы ўзаўняўляльных крыніц энергіі — велізарныя, — згодзіўся Сяргей Пазняк.

І к развіццё ў Беларусі, на яго думку, неамагчымае без шчыльнага супрацоўдства з замежнымі партнёрамі. Бо Еўропа ў гэтым кірунку зрабіла крок даляка наперад. Ён перакананы, што

Сучасныя ўстаноўкі робяцца на вышыні больш за 100 м, — расказвае Сяргей ПАЗНЯК, прарэктар па навуковай рабоце МДЭУ імя Сахарова, — там большая хуткасць ветру і ён адносна пастаянна.

неабходна развіваць комплексныя энергетычныя сістэмы. У свеце на ўсю моц будуць гібрыдныя электрастанцыі, якія спалучаюць адразу некалькі ўзаўняўляльных крыніц. Асаблівую ж увагу варта звярнуць на біягэз. З нашай развітай сельскай гаспадаркай гэта вельмі да месца. А шляхоў развіцця шмат. Самы цікавы, відаць, той, пры якім выкарыстоўваецца высокая ступень ачысткі біягазу і магчымае яго дабаўленне да прыроднага газу. Вось дзе была б сапраўднай эканомія!

Не, узаўняўляльныя крыніцы пакуль не сталі панаваўратнаснай замянай традыцыйнай энергетыцы. Але ж гэта альтэрнатыва. Няхай і ў мініяцюры.

Ала МАЧАЛАВА.

ДРУГІ ДОМ У ПРЫНЯМОННІ ПАЛЮДЗКУ

«Ад ПЕРААДОЛЕННЯ наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС да дынамічнага развіцця пацярпелых раёнаў» — тэма адзінага дня інфармацыйнага насьленьня, прысвечанага 25-годдзю буйнейшай тэхнагеннай катастрофы XX стагоддзя.

У прыватнасці, член рэспубліканскай інфармацыйна-прапагандыскай групы, Уладзіслава на справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Леанід Гуляка сустрэўся з насельніцтвам Сінькоўскага сельсавета Сморгонскага раёна. Першы намеснік старшыні Вярхоўнага Суда Аляксандр Федароў і суддзя Канстытуцыйнага Суда Леанід Рабцэў накіраваліся ў Бераставіцкі раён. Абласныя групы (увогуле іх 19) пад кіраўніцтвам намеснікаў старшыні Гродзенскага аблвыканкома Ігара Жука, Юрыя Масквічова і Аляксандра Русанава — у Ваўкавыскі, Вораньскі і Бераставіцкі раёны...

З забруджаных раёнаў Гомельскай і Магілёўскай абласцей на пастаяннае месца жыхарства ў Прынёманскі край пераехаў каля 900 сем'яў, больш за 16 тысяч чалавек. Для перасяленцаў пабудавалі пасёлі ў вёсцы Азёры Гродзенскага, Едка і Пескаўца Лідскага, Асінаўшчына і Жодзішкі Сморгонскага, Сянькоўшчына і Навасёлкі Слонімскага, Мацёўшчына Ваўкавыскага і ў іншых раёнах. Згодна з дзяржаўнымі праграмамі па пераадоленні наступстваў чарнобыльскай катастрофы, на Гродзеншчыне ў 1996—2000 гадах здадзена ў эксплуатацыю 4804 кватэры і жылля дамы здыгнаўна тыпу — 306 тысяч квадратных метраў добраўпарадкаванага жылля.

Аднаведна ў населеных пунктах кампактнага пражывання перасяленцаў ствараліся рабочыя месцы, развівалася сацыяльная інфраструктура, узводзіліся аб'екты камунальнага прызначэння. Напрыклад, у вёсках Трабы Іўеўскага, Вялікая Рагозіцка Мастоўскага, Азёры Гродзенскага, Алешыцкія Бераставіцкага, Мацёўшчына Ваўкавыскага раёнаў пабудавалі сельскія ўрачэбныя амбулаторы. У Мастоха і вёсцы Жодзішкі — дзіцячыя садкі. У Ліннішках Іўеўскага, Пескаўцах Лідскага раёна, а таксама ў санаторыі «Радон» — школы. У вёшайзіданых Азёрах і Асінаўшчыне — крамы. Газіфі-

каваны пасёлкі перасяленцаў у вёсках Пескаўцы і Ваверка.

У вёсцы Жодзішкі на Сморгоншчыне для пацярпелых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС створаны дзіцячы рэабілітацыйна-аздраўленчы цэнтр «Лясная палана». За апошнія пяць гадоў там пабудаваны і рэканструяваны чатыры спальныя карпусы, што каштавала рэспубліканскаму бюджэту 12,5 мільярда рублёў. А летась пачалася і зараз працягваюцца рэканструкцыя аздраўленчага блока з уладкаваннем артэзіянскіх свідраванняў пад мінеральную ваду. Цяпер «Лясная палана» разлічана на адначасовае знаходжанне 330 дзядей школьнага ўзросту на працягу 24 дзён. У цэлым за год санаторна-курортнае лячэнне і аздраўленне тут праходзяць 4620 чалавек з забруджаных раёнаў Гомельскай і Гродзенскай абласцей.

Не застаюцца ў баку ад аздраўлення пацярпелых ад чарнобыльскай катастрофы і лепшыя санаторыі Прынёманна — «Радон», «Парэчча», «Палеска», «Энергетык».

НАША ДАВЕДКА

У зоне прадэманстрацыі з перыядычным радыяцыйным кантролем (ад 1 да 5 Кюри на квадратны кіламетр) у Гродзенскай вобласці на 1 лютага мінугла года аднесены 106 населеных пунктаў з насельніцтвам 18213 чалавек. У зоне радыяцыйнага забруджвання аказалася 5,16% лясных угоддзяў (46,4 тысячы гектараў) у Дзятлаўскім, Іўеўскім і Навагрудскім лясгасках. Забруджванне ад 1 да 5 Кюри на квадратны кіламетр маюць цяпер 27 тысяч га сельгасугоддзяў (Караціцкі, Навагрудскі, Сморгонскі, Іўеўскі раёны) і больш за 5 Кюри — 0,3 тыс. га (Навагрудскі раён). На тэрыторыях, што выкарыстоўваюцца для сельгаскасападарчай вытворчасці, выконваюцца адпаведныя ахоўныя мерапрыемствы, на якія вобласці з рэспубліканскага бюджэту штогод выдзяляецца каля чатырох мільярдаў рублёў. Гэта дазваляе атрымаць экалагічна чыстую прадукцыю, якасць якой пастаянна кантралюецца. У вобласці дзейнічаюць 102 падраздзяленні радыяцыйнага кантролю.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Рыхтуецца праект указа аб комплекснай дапамозе пацярпелым пры выбуху ў метро

Аб гэтым паведамаў учора журналістам намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Анатоль Тозік, перадае карэспандант БЕЛТА.

«Цяпер ва ўрадзе рыхтуецца праект указа па даручэнні кіраўніка дзяржавы, дзе разглядаецца гэта пытанне комплексна, каб аказаць максімальную падтрымку сем'ям загінулых і пацярпелых», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер. Паводле яго слоў, усё, што неабходна рабіць у гэтай сітуацыі, уладамі робіцца. «Я практычна кожны дзень цікавлюся сітуацыяй, ведаю, што сёння ў нашых балачках ва ўрачоў няма праблем (па аказанні дапамогі пацярпелым). — Заўважае БЕЛТА», — сказаў Анатоль Тозік.

Намеснік кіраўніка ўрада дадаў, што дапамога, якая ўжо аказана пацярпелым у час тэрката і сем'ям загінулых, з'яўляецца першаснай. «Гэта тое, што зрабіў Мінгарвыканкам», — адзначыў першы віцэ-прэм'ер.

Ён запасаўні журналістаў, што ўсе грошы, сабраныя на дабрачынным рахунку, будуць выкарыстаны толькі па мэтавым назначэнні. Адназваючы на пытанне аб тым, калі можа быць устаноўлены мемарыял у памяць аб загінулых у трагедыі, віцэ-прэм'ер сказаў, што гэты мемарыял будзе зроблены. «У гэтай форме — мы будзем гэта глядзець».

БАГАЦЕЛІ ПРАД ІНТЭРНЭТ

Менш як за чатыры гады хамеры «выпалілі» з «павуцінныя» тавараў на 170 тысяч долараў ЗША і 6,7 тысячы еўра

На рахунку 26-гадовага арганізатара і кіраўніка крмінальнай групы С. і трох яго памагатых, у дачыненні якіх Галоўным следчым упраўленнем папярэдняга расследавання МУС завершана расследаванне крмінальнай справы, — сотні крадзяжоў маёмасці з дапамогай інтэрнэту ў шэрагу краін свету.

Паводле звестак упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, гэтыя зламыснікі ўводзілі ў камп'ютарныя сістэмы прадпрыемстваў гандлю і плацежных сістэм VISA і MasterCard звестама несапраўдную інфармацыю аб выкарыстанні банкаўскіх карткаў нбыта іх уладальнікамі. Дарчы, на цяперашняе час выяўлена дачыненне фігурантаў справы да 329 такіх фактаў. Свой «бізнес» крмінальны «квартэт» вёў з ліпеня 2006-га па красавік 2010 года (за гэты час яны прывольлі розных тавараў на 170 тысяч долараў ЗША і 6,7 тысячы еўра), а ў спісе іх ахвяраў апынуліся прадпрыемствы гандлю Канады, ЗША, Германіі, Расіі, Украіны і іншых краін.

С. абвінавачваецца ў тым, што ў 2007 годзе стварыў і з'яўляўся уладальнікам закрытага кардарскага сайта міжнароднага ўзроўню http://callservice.biz/, з дапамогай якога хамеры і пацярэдвалі махлярскія здзелкі з выкарыстаннем рэквізитаў банкаўскіх карткаў ад імя законных уладальнікаў. Мерапрыемствы па спыненні дзейнасці злачынчай групы пачаліся летась у красавіку, калі ў ходзе сумеснай міжнароднай аперацыі на працягу некалькіх гадзін на тэрыторыі нашай краіны, Чэхіі і Літвы удалося затрымаць асобных яе ўдзельнікаў. Між іншым, некаторым членам арганізаванай групы дадаткова прад'яўлены абвінавачванні ў распаўсюджванні і рэкламаванні порнаматэрыялаў праз інтэрнэт, а таксама незаконная прадпрымальніцкая дзейнасць. Зараз трое беларусаў і адзін расіянін знаходзяцца ў следчым ізалятары.

Ігар ГРЫШЫН.

ДА ЗЯМЛІ ЛЯЦІЦЬ 400-МЕТРОВЫ АСТЭРОІД

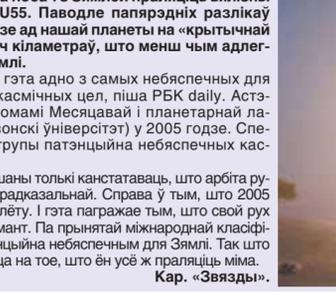
У лістападзе 2011 года побач з Зямлёй праляціць вялізны астэроід — 2005 YU55. Паводле папярэдніх разлікаў спецыялістаў, ён пройдзе ад нашай планеты на «крытычна адлегласці» ў 300 тысяч кіламетраў, што менш чым адлегласць ад Месяца да Зямлі.

Як мяркуюць вучоныя, гэта адно з самых небяспечных для Зямлі з цяпер адкрытых касмічных цел, піша РБК daily. Астэроід быў адкрыты астраномамі Месяцавай і планетарнай лабараторыі ў Тусоне (Арызонскі ўніверсітэт) у 2005 годзе. Спецыялісты аднеслі яго да групы патэнцыйна небяспечных касмічных аб'ектаў.

Пакуль навукоўцы вымушаны толькі канстатаваць, што арбіта руху астэроіда з'яўляецца непрадказальнай. Справа ў тым, што 2005 YU55 круціцца ў працэсе палёту. І гэта пагражае тым, што свой рух ён можа змяніць у любы момант. Па прынятай міжнароднай класіфікацыі YU55 з'яўляецца патэнцыйна небяспечным для Зямлі. Так што застаецца толькі спадзявацца на тое, што ён усё ж праляціць міма.

Кар. «Звязды».

ЖЫХАР ГРОДНА АДКРЫЎ КУПАЛЬНЫ СЕЗОН СКАЧКОМ З МОСТА Ў НЁМАН

Жыхар Гродна адкрыў купальны сезон скачком з моста ў Нёман

Жыхар Гродна адкрыў купальны сезон, скокнуўшы з Румілёўскага моста. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў гродзенскай абласной арганізацыі АСВОД.

39-гадоваы жыхар Гродна ўдзены ў адзенамі сконнуў у Нёман з Румілёўскага моста. Сведкам стаў прахожы, які пазваніў у службу 101. Вадалазы вяртаваліся знайшлі аматара скстрыму за 100 м ад моста на беразе, дзе ён «адпачываў» пасля купання. Мужчына, якога шпіталізавалі з ударам грудной клеткі, знаходзіўся ў стане алкагольнага апагнення. Пакуль неарзума, што штурхнула яго на адчытайны ўчынак.

У першым квартале гэтага года ў вобласці ахвярамі вады сталі 3 чалавекі (за аналагічны перыяд 2010-га — 13). Спецыялістамі арганізацыі з пачатку года выратаваны 2 чалавекі, у тым ліку 1 няпоўнагадоваы, 78 чалавек (18 няпоўнагадовых) атрымалі папярэджанне аб неабходнасці захоўваць правільны бяспекі на вадаёмах.

«НАЗЫРАЎ» ПАД П'ЯНУЮ ЛАВАЧКУ 15 МЛН

35-гадоваы махляр падманваў нецяроўных людзей, на якіх афармляў крэдыты

Ахвярамі зламысніка, жыхара Гродна, з чэрвеня мінугла па сакавік першамайскага года, паводле звестак прос-адкаві Сельскагаспадарчага РУУС Волггі Куцко, стала чатыры мінчан. Калі апошні знаходзіліся «пад мухамі», прайдзіўся ўволадзіць да іх у давер і прасіў, каб яны аформілі на сябе крэдыты. Прычым абяцаў не толькі выканаць свае абавязкі па крэдыце, але прапаноўваў і ўзнагароджанне за паслугу — выплачваў на 50 тысяч рублёў. Праўда, пасля таго, як грошы ці тавары былі атрыманыя, ён знікаў. Сума нанесенага ім урону складала 15 мільянаў рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

КАНСЕНСУС ДАРАГОГА КАШТУЕ

Беларускія сенатары ратыфікавалі пакет дакументаў, якія працягваюць фарміраванне дагаворна-прававой базы Мыйтнага саюза

Чыста побытавы эфект ад такіх заканадаўчых захадаў — у павелічэнні нормаў прававо цэраза мжыу фінансаў і тавараў. Ухваленні пагадненнямі ўдвая павышана норма перавозу грошай (у тым ліку і ў выглядзе дарожных чэкаў): да 10 тыс. долараў у эквіваленте можна везці, не задэклараваўшы. Калі раней бясплатна можна было прывезці дадому максімум два літры алкаголю, то цяпер дазваляць па тры на брата. Ды і за лішнія літры плаціць трэба будзе менш: не 20, а 10 еўра за кожны звыш літра. Прадукцыі, набытай для асабістага карыстання, можна будзе увозіць не 35, а 50 кг. Сума пакупак абмяжоўваецца 1,5 тысячы еўра (а раней была тысячя еўра). Карачей, магчымасцю для шопінгу ў шараговым беларуса стане болей.

Дзяржаўныя ж службоўцы клопаціцца пра глабальны эфект для айчынай эканомікі. А ён нбыта не самы радужны.

— Гэта нагрукна на нашу лёгкую прамысловасць, вытворцаў бытавой тэхнікі, — заявіў, выступаючы на чарговым пасяджэнні сесіі ў верхняй палате парламента, старшыня Дзяржаўнага мыйтнага камітэта Беларусі Аляксандр ШПЛЕСКІ.

Тым не менш, ён прызнаў, што пагадненні, разгледжаныя членамі Савета Рэспублікі, — вынік кансенсусу трох бакоў. Варта адзначыць таксама, што пры вызначэнні нормаў у пагадненні абраліся найбольш выгідна ўмовы, якія існуюць у заканадаўстве трох краін-удзельніц Мыйтнага саюза: Беларусі, Казахстана і Расіі. Ці варта нагадаць, што з 1 ліпеня мыйтныя пошліны на увоз легкавых аўтамабіляў у Беларусь будуць павялічаны да ўзроўню расійскіх. Для нас жа гэта рэст фактычна ў чатыры разы. Эх, нястанна абодзідзіцца нам кансенсус...

Члены Савета Рэспублікі ўшанавалі памяць загінулых у тэракце хвілінна маўчаньня. Старшыня верхняй палаты беларускага парламента Анатоль РУБІНАЎ выразіў упуўненасць, што віванаўты панясучы заслужанае пакаранне.

Зоя ВАРАНЦОВА.

ЗАЯВА

Беларускага саюза журналістаў у сувязі з распаўсюджваннем некаторымі СМІ недакладнай інфармацыі аб падзеях

Дарагія сябры!

Ад імя Беларускай моладзі прыміце шчырыя віншаванні з 90-годдзем газеты «Чырвоная змена», заснавальнікам якой з'яўляюцца ўстанова «Рэдакцыя газеты «Звязда» і грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

З павагай, Ігар БУЗОЎСКІ, першы сакратар ЦК ГА «БРСМ».

Ігар БУЗОЎСКІ:

«МОЛАДЗЕВЫ ДРУК СЁННЯ — СУР'ЁЗНЫ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ФАРМИРАВАННЯ Ў МОЛАДЗЕВЫМ АСЯРОДДЗІ І КАШТОУНАЦЫЯ, І ПОГЛЯДАЎ»

Кіраўнік найбуйнейшага моладзевага аб'яднання — аб жыцці сучаснай моладзі

— Ігар Іванавіч, БРСМ — гэта правапераемнік камсамола. Якія традыцыі ад камсамола моладзевы саюз узяў на ўзбраенне і раз-раз развівае?

— У нашым статусе прапісана, што мы — правапераемнік камсамола. Гэта так і па юрыдычных канонах, і па ўнутраным стане. Мы імкнемся працягваць найлепшыя традыцыі, лепшыя практыкі і праграмы, якія былі ў камсамола, і тое, што сёння выклікае цікавасць у юнакоў і дзяўчат.

Таксама хочацца ўгадаць і спартыўныя праекты. У прыватнасці, гаворка ідзе пра «Залатую шайбу», «Скуруны мяч», «Імклівы мяч». Спартыўнай тэматыцы шмат увагі надавалася і ў савецкі час. Зараз гэты напрамак развівае БРСМ. Можна прыгадаць шмат ярых і неабходных моладзі праектаў. Яны здаюцца новымі, а на самай справе проста па-новаму называюцца. Зараз актыўнае развіццё атрымаў валанцёрскі рух БРСМ «Добрае сэрца».

— Ветэраны студэнтскага руху гавораць, што ў іх была актыўная і шчаслівая моладзь. Як вы думаеце, ці зможа ў будучыні сённяшня моладзь скажаць тое ж самае?

— Я думаю, ўгадаць будзе што. У БРСМ назіпаўся каласальны вопыт работы з моладдзю. Гэта штогодковыя тысячы мерапрыемстваў, праектаў, праграм, якія рэалізуюцца ў прыватнасці арганізацыя моладзевага саюза. Усё залежыць непарардна ад ініцыятыў моладзых людзей, якія бяруць удзел у гэтых праектах, якія самі іх прадумваюць.

— На сёння моладзевы саюз — пляцоўка для чаго?

— Гэта магчымасць для самарэалізацыі ў любой сферы. Калі мы спрабем завузіць сёння нашу дзейнасць у пэўных напрамках, у нас нічога не атрымаецца. Таму што сфера цікавых моладзі, вельмі шмат. Гэта спорт, эканоміка, культура. Мы працуем з навуковай моладдзю, з сельскімі юнакамі і дзяўчатамі, вайскоўцамі. Гэта вельмі наш сегмент, і завузіць яго нельга.

— Паўмільёна члена моладзевага саюза. Гэта многа ці мала?

— Паўмільёна — гэта лічба, якая дазваляе нам гаварыць, што арганізацыя адбылася, атрымала добрую дынаміку развіцця.

— Як моладзь можа ўдзельнічаць у развіцці краіны?

— Гэтыя словы з'яўляюцца сёння многія і многія беларускія журналісты. Бо «Чырвоная змена» ў свой час сапраўды была тым пачаткам пачаткаў, адкуль у «вясёліцу» журналістыку сягнула не адно пакаленне моладзых, абнадаваных, гарачых, апантаных, адданых сваёй справе ўрачаршых студэнтаў. І не толькі журналістаў.

— Чырвоная змена? — гэта напярэй якасць, навізна, пошук. Таму і перамянялі ў «Звязду» нашых лепшых. Але не бяднела газета на таленты, бо ўмела працаваць з моладзямі, умела шукаць і падтрымліваць іх. Калі былі патрэбны, нават з глыбінкі даставала. Так, напрыклад, прыхаў у Мінск Сяргей Законнікаў, аднак і ён хутка быў заўважаны «Звяздой».

— Як моладзь можа ўдзельнічаць у развіцці краіны?

Фота Анастасіі КЛЕШЧУКА.

Студэнткі 2 курса прыборабудуўнічага факультэта БНТУ.

АДЛІК ДЗЯСЯТКАМІ

90 гадоў у гісторыі газеты — гэта працяг распачатай папярэднікамі справы ці — новая кропка адліку? Мянсяца час — мянсяца знешні выгляд выдання, мянсяца асяроддзе, погляды, з'яўляюцца новыя героі публікацый, але тым не менш у старых падшыўках, я знаходжу ў тым ліку і... нашы ідэі. Што падаць у святочным нумары? Сустрэцца з героямі былых публікацый і даведацца пра іх лёс? Гэта зрабілі журналісты «ЧЗ» ў 1971-м. З'ездзіць у гості да цэзі — у калгас «Чырвоная змена»? Дык туды журналісты завіталі ў красавіку 1981 і 1991-га. Паспрабаваць зазірнуць у будучыню «Чырвонай змены»? — Туды ўжо зазіралі ў 1971-м і 2001-м гадах. Зрабіць калаж з фатаграфій, якія пакажуць, чым жыве моладзь гэтага дзесяцігоддзя — зноў паўтараемяся з журналістамі, якія рыхтавалі юбілейны нумар у 1981-м.

Да архіва «Чырвоны» я звярнулася, калі іншыя тэксты гэтага выпуску ўжо былі гатовыя. Але б я не сказала, што мяне зацікавіла адкрыццё, што мы не будзем арыгінальнымі. Хутчэй наадварот. Можна, гэта як раз і сведчыць пра тое, што кожнае пакаленне журналістаў — гэта працяг, а не супрацьпастаўленне тым, хто раней рабіў газету.

ЧАС НА ПАПЕРЫ

Праглядаю нумары, якія выходзілі ў круглыя даты. Асобныя рэчы такія, як мне, — людзям не з той эпохі, часам падаюцца пацешнымі. Восем паспрабуй сучасную моладзь павучы праз газету розуму — журналістаў не зразумеець. А ў нумары за 20 красавіка 1941 газета папярэдня моладзю, што ў бібліятэках не праводзіцца абмеркаванні твораў мастацкай літаратуры і кінакарці, што ў школах слаба разгортваюць спарбонічны паміж групамі, што вучні ФЗА «нядобрасумленна ставіцца да работы», а далей з пералічэннем прыводзіць «выкрываліся» ўсе, хто «недэцыплінаваны, не лаважае майстра, лянуецца, не хоча працаваць». Дарэчы, ані слова пра юбілей газеты. Гэтак жа як і ў нумары за 21 красавіка 1951 года. Затое тут газета вучыла... як зрабіць футбольнае поле.

ПРА БЫЛЫЯ ЎЗЛЁТЫ І НОВЫЯ КРЫЛЫ

Уладзімір КАСЬКО, рэдагаваў «Чырвоны» з 1974 па 1981 год

«Газета-партизанка, газета-вызваліцельніца, газета, якая сапраўды выхавала мільёны людзей», — так усхвалявана і пяшчотна гаворыць пра «Чырвоную змену» Уладзімір Канстанцінавіч Касько, адзін з яе былых рэдактараў. — Каб сёння нам прапанавалі былым калектывам, тымі, хто застаўся жывы, зноў узяцца за працу, мы б адразу згадзіліся і дапамаглі газеце расправіць крылы».

нават падавалася схема... Красавіцкі нумар 1961 года. Спецыяльны карэспандэнт А. Ягораў перадаваў з Масквы па тэлефоне: «Многія буржуазныя вучоныя пішуць аб тым, што адна з галоўных няясносцяў павучы праз газету розуму — журналістаў не зразумеець. А ў нумары за 20 красавіка 1941 газета папярэдня моладзю, што ў бібліятэках не праводзіцца абмеркаванні твораў мастацкай літаратуры і кінакарці, што ў школах слаба разгортваюць спарбонічны паміж групамі, што вучні ФЗА «нядобрасумленна ставіцца да работы», а далей з пералічэннем прыводзіць «выкрываліся» ўсе, хто «недэцыплінаваны, не лаважае майстра, лянуецца, не хоча працаваць». Дарэчы, ані слова пра юбілей газеты. Гэтак жа як і ў нумары за 21 красавіка 1951 года. Затое тут газета вучыла... як зрабіць футбольнае поле.

Але касмічны страх кажаўся бясспынным перад воляй чалавека, які выхаваны Ленінскім камсамолам, перад цвёрдым духам камуніста-ленінца».

«ГАЗЕТА АДЧУВАЛА ЧЫТАЧА, А ЧЫТАЧ — ГАЗЕТУ»

Прыгадае Уладзімір БЕЛЬСКІ (рэдактар «Чырвонай змены» з 1989 па 1996 год).

Як гэта было — Да «Чырвонай змены» я працаваў у газеце «Советская Белоруссия», пасля — у «Знамя юности», дзе быў выканаўцам абавязкаў галоўнага рэдактара. Сяджу я аднойчы на працы, раздаецца званок з ЦК партыі — трэба прыхаць. Прыязджаю, а мне і кажуць: ёсць прапанова вас прызначыць на пасаду галоўнага рэдактара «Чырвонай змены». Пасля паказваюць праект разнашня бюро ЦК: ці згодны вы пайсці ў «Чырвоную змену»? Я быў збянтэжаны — вельмі адказна і сур'ёзна ўсё гэта было, але сказаў так: калі даручыць, я пайду. «Знамя юности» мела наклад у 780 тысяч, а «Чырвоная змена» перажывала тады нялёгкае час: тыраж налічваў каля трох з паловай тысяч асобнікаў... Як змянялася газета — Калі я прыйшоў, тут ужо быў свой калектыў, сваё згуртаванне. У нас пачалася вельмі карпатлівая, насычаная праца. Мы завялі новыя рубрыкі, пашырылі рэдакцыйную раду, у якую былі ўведзеныя вядомыя людзі (намеснік міністра друку Станіслаў Нічыпаровіч, сакратар ЦК камсамола Валерый Баранецкі (сёння намеснік міністра замежных спраў), Казімір Валерый Іванов, старшыня калгаса «Чырвоная змена» Кузьма Шаптыка, дырэктар племзавода «Леніна» Мікалай Ларковіч і інш.). Рэдакцыя знаходзілася на чацвёртым паверсе ў старым будынку Дома друку. Мы паставілі перад сабой заданне: да 75-годдзя дасягнуць тыражу 75 тысяч экзэмпляраў. Ніхто не верыў, многія і з рэдакцыйнага калектыва сумняваліся.

Адчуваецца настрой, «стылістыку» тых часоў? Але калі адкінуць сацыялістычны лозунгі, калі не звяртаць увагі на даты на старых газетах, нават калі наогул не працяваць тэкстаў, а проста глядзець на фотаздымкі, вы ўжо адчуеце эпоху. Здымкі 51-га, 61-га, 71-га гадоў. Неістотна, адкуль здымак — з паспэўной, з цэха ліцейнага заводу ці з якога сходу моладзі. Не важна, у што апрадуць людзі, якія прычоскі ў дзяўчат. Нават не ў гэтым я бачу гісторыю. Гляджу на позірк людзей. Зараз такіх няма... Сёння іншае стаўленне да жыцця, іншыя інтарэсы, іншая ідэалогія і іншыя эмоцыі на тварах. Можна праз колькі дзесяцігоддзяў, рыхтуючыся да новага свята «маладзёжкі», хтосьці яшчэ зазірэ ў старыя падшыўкі і знойдзе ў тым ліку і гэты юбілейны нумар. Ці падумае наш паслядоўнік пра нас тое ж самае, што мы пра сваіх папярэднікаў?

ЮБІЛЕЙ — ГЭТА МЫ

Толькі ў 1971 годзе, калі адзначалася п'яцідзесяцігоддзе газеты, выйшаў са-сапраўды юбілейны нумар і з таго часу на круглыя даты журналісты газеты пачалі рабіць спецыяльныя з улікам складовымі — успамінамі аўтараў, чытачоў і герояў публікацый, фотаздымкамі супрацоўнікаў рэдакцыі, экскурсам у гісторыю. На п'яцідзесяцігоддзе газета нават ладзіла агітпрабег па Беларусі: супрацоўнікі рэдакцыі сустракаліся з рабочымі, студэнтамі, школьнікамі, навушчэнцамі ПТВ і тэхнікумаў, з камсамольскімі работнікамі. Распавядалі пра газету, разам з імі выязджалі пазты і кампазітары, напрыклад, Яўгенія Янішчыц, Ніна Гарагляд, Леанід Дайнека, Уладзімір Жыровіч.

Адна з «фішак» юбілейнага нумара за 1981 год — інтэр'ю з камсанаўтам Пятром Клімуком і напісанне ад яго рукі віншаванні і аўтограф. За 1991-ы — шаржы і эпіграмы пра супрацоўнікаў газеты.

80-годдзе памятаю сама (я з апошняй змены той, самастойнай «Чырвоны»). Нумар быў насычаны віншаваннямі вядомых людзей, гісторыі і жартамі, сярод супрацоўніц «ЧЗ» нават былі праведзены конкурс на самых-самых прыгожых.

Можна вы заўважылі, сённяшні юбілейны нумар «ЧЗ» разам з самымі моладзямі журналістамі «Звязды» рыхтавала і «старая гвардыя» — людзі, якія працавалі ў ёй, калі яна яшчэ была самастойнай газетай, і калі толькі пачала выходзіць у «Звяздзе» дадаткам. Я не ведаю, як назваць гэты час — канцом аўтаноміі ці працягам плённага супрацоўніцтва (ўгадаем, што ў час вайны газеты разам партызанілі, ці што Алесь Карлюкевіч рэдагаваў «Чырвоны» прыйшоўшай са «Звязды»). Мы, тыя журналісты, што рабілі першыя выпускі дадатка, сёння ўжо зліліся са «Звяздой», мы крочым далей, а газетную плошчу ў «Чырвоны» сустрапаем — аптымізму, энергіі, маладоці. Традыцый працягваюцца «Чырвоны» па-ранейшаму — стартаваў пляцоўка для моладзі. Што за змена прыходзіць пасля нас, меркаваць чытачу. Але бясспрэчна адно: «Чырвоны» жыва, жыве, і будзе жыць.

ЖЭСЦЬ

Можна сучаснае слоўца не зусім сюды падыкціраць, бо ніжэй пойдучь распове-ды пра падзеі мінулага. Але хочацца, каб менавіта сучаснікі звярнулі на гэты тэкст увагу. Ёсць чаму павучыцца ў «Чырвонай змені». Сёме-тое я назбіраў са старых падшывак, а нешта запісала са слоў «чырвознаменнаўцаў».

У цеснаце ды не ў крыўдзе

Сафія Фрай, якая была рэдактарам «ЧЗ» у 1923-1925 гадах, пакінула цікавыя успаміны пра той час: «...Услед за «Красной сменой» нарадзіліся яе маладыя сабраты — «Малады араты», «Юнгер Арбертэр» (на яўрэйскай мове), «Гвезда млададзёжы» (на польскай мове), часопіс «Маладзёжы»... Усе рэдакцыі размяшчаліся ў будынку камсамола на Камсамольскай вуліцы ў доме №25, у адным пакоі. У 1922 годзе ў пакоі стаў стол — адзін для ўсіх рэдакцый, і кожная мела ў ім сваю шуфлячку. Усе мы былі вельмі бедныя, кожная калейчына на ўліку, пра камфорт не думалі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

СЁННЯ КАРЭСПАНДЭНТЫ «ЧЫРВОНОЙ ЗМЭНЫ» — ВЯДОМЫЯ ЛІТАРАТАРЫ

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ быў галоўным рэдактарам «Чырвонай змены» ў 1998 — 2002 гадах. Сёння ён кіруе халдынгам «Літаратура і мастацтва», але добра памятае «Чырвоны» і яе супрацоўнікаў

— Алесь Мікалаевіч, раскажыце, калі ласка, аб самых ярскравых успамінах, звязаных з працай галоўнага рэдактара «Чырвонай змены». — Працуючы ў «Чырвонай змені», адкрыў для сябе мноства цікавых адрасоў для журналісцкіх публікацый. Дастаткова моцным, як мне падаецца, быў карэспандэнцкі склад рэдакцыі: Наталля Карпенка (працуючы намеснікам галоўнага рэдактара, яна часта выступала з артыкуламі на старонках газеты, ініцыявала ўкладку для падлеткаў «Тусюка»), Ірына Свірко, Свялана Пазняк, Вікторыя Целяшук і шмат хто яшчэ. Даволі моцнымі былі ўласныя карэспандэнты «Чырвоны» ў рэгіёнах — Уладзімір Міхно, Анатоль Крайдзіц. Сёння гэта вядомыя літаратары, якія маюць свае кнігі. Анатоль узначальвае БРСМ-скае абласное аддзяленне Саюза пісьменнікаў Беларусі.

— «Чырвоная змена» была «стартавай пляцоўкай для многіх літаратараў. Літаратурны творы ў гэтым выданні з'яўляліся вельмі часта. Зараз вы ўзначальваеце халдынг «Літаратура і Мастацтва».

МАЯ «ЧЫРВОНКА»

Анатоль БУТЭВІЧ, чырвознаменцаў з верасня 1975 да студзеня 1980 года

Гэтыя словы з'яўляюцца сёння многія і многія беларускія журналісты. Бо «Чырвоная змена» ў свой час сапраўды была тым пачаткам пачаткаў, адкуль у «вясёліцу» журналістыку сягнула не адно пакаленне моладзых, абнадаваных, гарачых, апантаных, адданых сваёй справе ўрачаршых студэнтаў. І не толькі журналістаў. «Чырвоны» паставіла на моцнае крыло не аднаго паэта і празачка. Ды што тут казаць, калі з камандзірачым пасведчаннем «Чырвонай змены» нават у космас лятаў Пятро Клімук.

— Памяніць і мне мая праца ў «Чырвоны». З 1975 па 1980 год быў намеснікам рэдактара Уладзіміра Касько. Стылістычны лоск нашым матэрыялам надавала тады няўтомная Мая Густаўна Стырэн, з якой разам я дзяліў кабінет. Прызнаюся, што яна не толькі журналістка вышэйшага класа, абнадаваная, яна і мяне абсвабодзіла ад патрэбнага — чырвознаменнаўскага — узроўню. І гэта не перабольшана, бо «Чырвоная змена» — гэта напярэй якасць, навізна, пошук. Таму і перамянялі ў «Звязду» нашых лепшых. Але не бяднела газета на таленты, бо ўмела працаваць з моладзямі, умела шукаць і падтрымліваць іх. Калі былі патрэбны, нават з глыбінкі даставала. Так, напрыклад, прыхаў у Мінск Сяргей Законнікаў, аднак і ён хутка быў заўважаны «Звяздой».

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

ПРА БЫЛЫЯ ўЗЛЁТЫ і НОВЫЯ КРЫЛЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)
— Раскажце, як вы трапілі ў газету і занялі пасаду галоўнага рэдактара?

— Гэта быў шлях амаль любога журналіста. Я пачынаў работу ў раённай газеце. Спачатку працаваў на Уздзеншчыне, пасля ўзбуджэння раённаў у 1965 г. перайшоў у Лагойскую раённую газету. Быў спачатку загадчыкам аддзела, затым адказным сакратаром. Пасля мне прапанавалі працаваць у «Ваеннай газеце». Адтуль, паколькі я выступаў актыўна, шмат пісаў пра людзей арміі, мяне запрасілі ў «Звязду», дзе я працаваў два гады. А потым лёс мяне закінуў у «Чырвоную змену». З гэтага часу — з 1964 па 1981 — я адпрацаваў там на розных пасадах: загадчыка аддзела, сакратара, намесніка рэдактара і рэдактара. Такі ж шлях прайшлі амаль усе рэдактары, сапраўды адносячы сваёй тэматыцы і журналістыцы.

— Якія важныя падзеі адбываліся падчас вашага рэдактарства?

— Жыццё заўсёды бурлівае, як сёння, так было і тады. Вельмі важныя, нават эпахальныя падзеі — тыя, якія адбываліся ў краіне СССР, — гэта партыйныя і камсамольскія з'езды. Найбольш запомнілася тое, што касманавы з нашай пудэйкай ляталі ў космас, напрыклад, касманаву Аліксандравічу Хоруну. Каваленку камандзіроўку вылісалі і мы, і «Знамя юности». Важная дата — дзесяцігоддзвы нумар газеты. Юбілеям усіх буйных будоўляў газета таксама прывячала сваё бойкія радкі.

— Як падтрымлівалі сувязь з чытачамі?

— Мы сустрэкаліся з нашымі падпісчыкамі — як у буйных, так і ў малых гарадах. На сустрэчы з нашымі журналістамі прыходзілі тысячы людзей. Нам выдзяляліся самыя вялікія залы, дзе мы праводзілі добрую сяброўскую размову, гаварылі, што мы зрабілі, чаго не зрабілі. Нам падказвалі, нам дзякавалі. Бо мы абаранялі на людзей. Нашымі сабрамі былі і паштальён, і машыніст, і вадзіцель. Журналісткае слова абавязкова даходзіла да людзей. Такім жа цяплом нам і адказвалі. Мы атрымлівалі ад 30 да 40 тысяч лістоў штогод і выкормілі іх прыкладна 80%.

— Прыгадайце, калі ласка, тыраж і асноўныя рубрыкі.

— За час майго рэдактарства тыраж дайшоў ад 40 тысяч экзэмпляраў да 100 тысяч. У нас былі спецыяльныя выпускі: «Факел» — для школьнікаў, «Семестр» — для студэнтаў, «Ліра» — для прыхільнікаў мастацтваў, «Крыніцы» — для творчай моладзі, «Заранка» — для маладой самі, «Папараць-кветка» для аматараў прыроды.

— Якія праблемы хвалілі моладзь у той час?

— Гэта тыя ж пытанні, якія хвалююць яе і зараз. На першым плане — працоўныя будні, маральнае выхаванне: не ўкрадзі, не забі, добра працуй, па-

важай бацьку з маці, умеі выступіць на абарону Радзімы. Мне здаецца, газета шмат рабіла для таго, каб дэўнны ўчынкаў было менш.

— Ці друкаваліся ў «Чырвонцы» маладыя аўтары, якія зараз сталі вядомымі асобамі?

— Многія класікі свае першыя творы друкавалі ў «Чырвонай змене». Гэта і Броўка, і Куляшэвіч, і Купала з Коласам, і Панчанка, і Караткевіч. А таксама Лынькоў, Мележ, Шамякін, Быкаў — усе самыя знакамітыя пісьменнікі былі сябрамі нашай камсамольскай газеты.

— Ці думаецца цяпер часам, што нешта рабілі не так, часам памыляліся?

— Няма тых людзей, якія працавалі б беззаганна. Ніхто не павінен думаць, што ён зрабіў усё, што мог.

— Прыгадайце, калі ласка, артыкул, які вам найбольш запомніўся.

— Матэрыялаў за гэты час напісана не сотні, а нават тысячы, газета праправадала шмат уфагі. Але мне запомніўся матэрыял, які называўся «Не той аўтарытэт». Гэта быў вялікі аналітычны артыкул, які чытуўся няправільных метадаў працы камсамольскай арганізацыі Гродзенскай вобласці. Там ялася вялікая паказальная будоўля завода, у якой прымаў ўдзел толькі камсамольцы. Але рабочыя рук было недастаткова, таму арганізацыя прымушала моладзь уступаць у свае шэрагі. А калі хтосьці супраціўляўся, яму казалі, што пашлое ў армію, у самае далёкае месца. Калі я размаўляў з прадстаўнікамі райкама, мне казалі, што не варта пісаць пра гэта, бо будзе не той аўтарытэт арганізацыі. Вось адсюль з'явіўся і загаловак.

— Чым вы сталі займацца пасля рэдактарства «Чырвонай змены»?

— Я скончыў Акадэмію грамадскіх навук у Маскве па спецыяльнасці «Журналістыка», абараніў дысертацыю і быў накіраваны дырэктарам выдавецтва Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, пасля заняў пасаду яго дырэктара. У 2002 г. стаў выкладчыкам БДУ, зараз з'яўляюся дацэнтам кафедры перыядычнага друку Інстытута журналістыкі. У мінусным годзе выйграў грант Міністэрства культуры і напісаў кнігу «Кнігавывадавецкая справа Беларусі».

Маё хобі — матэрыяльная і духоўная культура Беларусі. Я шмат гадоў ездзіў па краіне, збіраў фальклор — песні, казкі, легенды, — і зараз выдаю ўсё гэта асобнымі кніжкамі. Таксама я рэдагаваў і друкаваў працы даследчыка Сержуптоўскага. Люблю і казкі, таму выдаю іх зборнікі. Сёння сумаваць не даводзіцца. Зараз працую яшчэ над некалькімі кнігамі. Калі чалавек стаў журналістам, ён не перастае ім быць.

— На развітанне — вашы парадкі сённяшнім журналістам і чытачам «Чырвонай змены».

— Па-першае, трэба адчуваць сябе заўсёды маладым, няўрымслівым, быць у пошуку, не павучаць, а вучыцца, адчуваць сябе чалавекам, ад якога нечага чакаюць.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

МАЯ «ЧЫРВОНКА»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)
А яшчэ ж у мой час і ў маёй «Чырвонцы» працавалі такія «мэтры» моладзевай журналістыкі і іхнія паслядоўнікі, як фотакар Фёдар Бачыла, Георгій Клябану, Галіна Пшонік, Таццяна Дзмітрэва, Анатоль Місякоў, Маргарыта Старых, Іван Герасюк, Уладзімір Пабырзагаў, Міхал Нікішын, Вячаслаў Кулік, Барыс Сцефанювіч, Вольга Шаўко, Вячаслаў Лапцік, Мікалай Міхальчанка, Аляксей Тоўціч — можна пералічыць усю рэдакцыю. Калі ж дадаць няўрымслівы характару на чале з Вольгай Івананай Асіпенкай і баявы «сакратарскі штаб» на чале з Ігарам Рыжковым, то гэта і будзе наш калектыў.

Думаю, многія з нас запомнілі «Чырвонку» не толькі гарачымі ляткамі, незвычайнымі камандзіроўкамі ад космасу да БАМА і Пухавічаў, нячаканымі накачкамі з боку нашага «гаспадара» ЦК ЛКСМБ і больш частым ад нашага куратара ЦК КПБ, неаб'яўленым суперніцтвам з самай тыражнай на той час у Беларусі газетай «Знамя юности», але і чыста чалавечымі стасункамі, а на мой першы і, чацвярніца пасля працоўнага дня і з рэдкай нагоды атрымання кватэры, паэтычнымі спрэчкамі, бо вакол «Чырвонкі» гуртаваліся ці не ўсё тадышнія маладыя і не толькі паэты. Чытацкія паэтычныя вопыты-додкі разглядалі Жэня Янішчыц, Яўген Крупенка, Мікола Федзюковіч.

Мне асабіста «Чырвонка» дала вельмі і вельмі шмат. Прыгадаю толькі, што менавіта адтуль я на ўсё астатняе жыццё вынес для сябе галоўнае правіла: як хочаш, каб да цябе ставіліся людзі, так і ты з імі стасуйся. Як ні дзіўна, празумуе гэта толькі падчас развітання з калектывам у 1980 годзе, пачуўшы традыцыйна добрыя словы і пажаданні, але і ўбачыўшы слёзы шкадавання. А я ж, неразумны, думаю, што нарэшце многія ўздыхнуць з палёгкай, бо не адно толькі прэміі ды падзякі раздаваў, бывалі і вымовы. Але ж, калі ўсё справядліва, сумленна, то адпаведным чынам яно і ўспрымаецца. Такія адносіны — неадменны фактар у стасунках любога ўзроўню начальніка.

Ну, а сёння я мог бы сказаць словамі Валяціны Скарынніч, якая ўмела не толькі памыліць са старонак вывуджваць, але і надзвычай класна грыбы збіраць ды з такой радасцю частаваць імі, што не забудзецца ніколі. Яна да гэтага часу паўтарае: калі б мяне паклікалі ў «Чырвонку», пайшла б без хвіліннага сумневу. Я таксама пайшоў бы.

А мо давайце прыйдзем усе, у яго ў душы сёння жыве прыналежнасць да самой моладзевай газеты, на наш чачвэрты паверх у колішнім Доме друку, туды, адкуль разлечыліся мы па розных іншых кабінетах ды памішчаннях, і аддадзім належнае нашай непаўторнай і пакуль што жывой «Чырвонцы».

«ГАЗЕТА АДЧУВАЛА ЧЫТАЧА, А ЧЫТАЧ — ГАЗЕТУ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)
Памятаю, як чакалі выйхаў падпіскі Заходзіць у кабінет Вольга Шаўко і амаль са слёзмі радасці на вачах паведаміла, што, па 75 тысяч звестак, тыраж газеты склаўся каля 70 тысяч! Гэта была сапраўдна перамога, гэта тады быў сапраўдны поспех усёго калектыву, дзе працавалі журналісты Вольга Шаўко, Вера Шэціна, Сяргей Плыткевіч, Вольга Ярашанка, Валянціна Скарынніч, фотамайстар Сяргей Брушко і шэраг таленавітых журналістаў, якія знайшлі свае тэмы. Газета стала адной з масавых у той перыяд.

Дарчы, юбілей мы адзначалі ў сябра нашай газеты, дырэктара племаздава «Леніна» Мікалая Ларковіча, які на той складанай для газеты час узяў усе расходы на сябе. Увесь калектыў з нашымі гаспадынямі ў поўным складзе прыехаў амаль на двое сутак у пасёлка Леніна, дзе размясціліся ў гасцініцы і ў памяшканнях мясцовага Дома культуры, а ў рэстаране праходзілі ў цудоўнай атмасферы ўсе ўрачыстасці.

«Чырвонка» і «Чорны бусел»

— Наша газета, бадай адна з самых першых была зарэгістравана як юрыдычная асоба. Бо раней не было ні статута, нічога. Проста былі і рэдакцыя і пачынаўся юрыдычнай асобай, мы пачалі працаваць на камерцыйнай аснове: заміраліся выдавецкай дзейнасцю, прадавалі паперу, зараблялі немаляны грошы, давалі нашым супрацоўнікам крэдыты, будавалі кватэры.

На ўваходзе ў Дом друку — вялізны вітраж, гэта зрабіла таксама наша газета. Прышоў да мяне студэнт з акадэміі і прапанаваў: у мяне ёсць дыпломная праца — я хацеў бы зрабіць вітраж. А раней там было проста шкло. Спачатку хацелі «скінуцца» ўсім Домам друку, а ў выніку аказалася, што плаціць той, хто і замаўляў — я. Каштавала гэта вельмі дорага на той час. І прэс-цэнтр Дома прэсы ў тым выглядзе, у якім ён быў, таксама зрабіла наша газета. Наша задума была ў тым, каб зрабіць грамадскі прэс-цэнтр. Каб туды мог зайсці кожны і выказаць свае думкі. У 1996-м на юбілей «Сельскай газеты» да нас у прэс-цэнтр ўпершыню прыехаў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка...

Потым — рэстаран. У нас быў холдынг. На ча-

ле з газетай «Чырвоная змена» туды ўваходзілі і «Звязда», і «Беларуская ніва», і «Рэспубліка» — працавала вельмі вялікая колькасць людзей. І на той час рэстаран — гэта была вялікая патрэба для Дома друку. Мы зрабілі яго з добрым густам: з афіцыянтамі, караоке, музыкой. Гэта было ў віні, але рэстаран-кавярня «Чорны бусел» пачаў працаваць. Назву таксама прыдумай я — гэта рэдкае птушка, якая прыносіць шчасце, але блізка да сябе не падлускае. Усе «Чырвонцаўцы» і ўвесь наш калектыў — звыш 50 чалавек — карысталіся талонамі, мы давалі талоны і абедаль бясплатна. Магазін, які працуе ў холе, ніяк перадаваходам у Дом прэсы — гэта ўсё калектыў «Чырвонай змены».

У нас былі сродкі: машыны, тэлевізары, спадарожнікавыя талеры. Працаваў у нас і аўтаперакладчык, мы прадавалі артыкулы, які сёння гэта робіць БелТА. Адным словам, у нас была вельмі шматгалінова праца.

Пры гэце ў нас было магутнае літаратурнае аб'яднанне «Першашэц». Выпускі сваё часопіс. Да нас хадзілі і гуртаваліся таленавітыя школьнікі, студэнты і проста тыя, хто любіў пісаць. Газета была нейкім павядыром да станаўлення, прыступкай да вялікай творчасці, уваходам у вялікі дом Саюза пісьменнікаў. Газета гуртавала і выхоўвала моладзь.

У той складанай час мы не змянілі назву, хоць спробы былі немаляны: таму што, маўляў, «чырвоная». Памятаю, мы ішлі на такую хітрыкі — пісалі вялікімі літарамі «ЧЗ», а побач падпісалі «Чырвоная Змена». Мы не змянілі назву і захаваў яе гістарычнасць.

Што пасля:

— Кажуць, што не мы выбіраем дарогу, а дарога выбірае нас. У 1996 годзе я быў прадстаўлена на пасаду старшыні Дзяржаўнага камітэта па друку, гэта міністэрская пасада. Я быў малады, не меў яшчэ 40 гадоў. З 1997-а мяне прызначылі Надзвычайным і паўнамоцным паслом Беларусі ў Чэхіі і Славакіі. Праца ў «ЧЗ» для мяне — адзін з жыццёвых адпраздаў, якія я ўспамінаю вельмі цёпла. У нас была цудоўная каманда і цудоўная газета. Мы адчувалі чытача, а чытач — нас.

Гутарыў Ілья ЛАПАТО.

АДЛІК ДЗЯСЯТКАМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Гэтай адрыўкай атрымала ў сваё карыстанне асобны стол. Але сядзець за гэтымі сталамі не было калі. Справа ў тым, што большасць нашых аўтараў і юнкараў былі малалісьмі, і зямлі часам даводзілася запісаць з іх слоў...».

«Маладзёжкы» з дзецамі!

У 1925 годзе выйшаў у свет буквар для дзяцей і дарослых А. Федасенкі, які называўся «Чырвоная змена. Лемантар». Гэты падручнік акрамя таго, што вучыць чытаць і пісаць, знаёміў сваіх вучняў з сацыяльна-палітычным жыццём краіны, яе геаграфіяй і гісторыяй.

На вечарыны...

У 71-м годзе ў сувязі з юбілеем, «Чырвонка» друкавала ўспаміны чытачоў і аўтараў. Вось што пісаў камсамалец 20-х гадоў І. Дымаў: «...Вясковыя вечарыны адбываліся амаль кожны дзень. Дзячаты на іх куцзелю прадуць, мужыкі, сям'якруціць у кулак, смочуць тытунёвыя кашкароты. Падумалі мы і вырашылі зрабіць вечарыны не нудным зборшчыкам, а цікавым і вясёлым вечарамі. Даручылі гэту справу Цімафею Арэшку...»

І пачаў ён чытаць пра навіны ў маладой рэспубліцы, пра тое, як людзі новае жыццё будуюць. Моўці слухалі прысутныя юнкія. А калі ён скончыў, пытанні закідалі...

Невыпадкова Цімафей Арэшка заўсёды браў з сабой «Чырвоную змену». У ёй мы знаходзілі адказы на вострыя пытанні, адчувалі яе сяброўскае плычо. Асабліва цікавае мелі для высокуцаў творы Міхаса Чарота, Кандрата Крапіля, Які Купалы, Яўба Коласа, якія рэгулярна друкавала газета. І таму калі на чарговым чытку прыходзіў хтосьці з камсамольцаў, Чупася пытанне: — Што там ёсць у Яўба ці Кандрата?...

Па просьбе высокуцаў мы ўзялі паўторную чытку нумароў. Вечарыны сталі змястоўныя, цікавыя, народ на іх збіраўся самастойна, без папярэдняга запрашэння...

Партызанкі

У студзені 1943 года на аэрадром Мінскага партызанскага злучэння, які размяшчаўся на востраве Зыслаў у Любанскім раёне, прызначылі самалёт з Масквы, на якім прыляцела два чалавекі — першы сакратар ЦК ЛКСМБ М. Зямлян і даваенны рэдактар рэспубліканскай маладзёжнай газеты «Чырвоная змена» М. Барашкаў, які прывёзлі цяжкі груз (партызанскія друкарскія станкі, сканструяваныя спецыяльна для партызанскіх друкараў, наборныя касы са шрыфтам, разнастайныя клішэ, паперу і фарбы). Бюро ЦК ЛКСМБ і паўнамоцным паслом Беларусі ў Чэхіі і Славакіі. Праца ў «ЧЗ» для мяне — адзін з жыццёвых адпраздаў, якія я ўспамінаю вельмі цёпла. У нас была цудоўная каманда і цудоўная газета. Мы адчувалі чытача, а чытач — нас.

Пачынаўся Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

міжнародны лагер «Браты». Для многіх гэта было адкрыццём, бо засталіся перакананні, што камсамол і царква — незаконная гісторыя. Мы спрабавалі гэтыя рэчы прапрацаваць, каб не было непаразуменняў. Моладзь вельмі розная па сацыяльным зрэзе. А гэта значыць, што яна розная і па творчым складзе, і ў сваім імкненні прыняць удзел у грамадскім жыцці. Так, ёсць вельмі актыўныя маладыя людзі, якія імкнуцца зрабіць кар'еру праз грамадскае жыццё, працягваюць грамадзянскую пазіцыю. А ёсць маладыя людзі, якія проста хочучь прыходзіць і прымаць удзел у праектах, якія ў нас ёсць. І гэта таксама факт. Таму спектр вельмі розны, але ўсіх, напэўна, характарызуе адно — тое, што гэтыя людзі хочучь быць карыснымі грамадству, краіне, свайму краю, школе, класу, калектыву, дзе яны працуюць.

— На вашу думку, якая роля СМІ ў выхаванні моладзі?

— Роля СМІ была і застаецца значнай. Гэта вельмі сур'ёзны фактар, які ўплывае

на фарміраванне каштоўнасцяў, ідэалогіі ў моладзі. СМІ былі, ёсць і будуць. Іншае пытанне, якімі яны павінны быць, якія павінны падаваць інфармацыю. Гэта іншая сфера. Але факт, што СМІ сёння сур'ёзны інструмент для фарміравання ў моладзевым асяроддзі і каштоўнасцяў, і поглядаў.

— «Чырвоная змена» адзначае 90-годдзе. Гэта газета, якая адкрыта для моладзі і піша пра моладзевую палітыку. На ваш погляд, ці шырока яна асвятляе жыццё моладзі краіны, ці ідзе яна ў нагу з ёю?

— «Чырвоная змена» — гэта традыцыя, гэта 90 гадоў традыцый моладзевая руху Беларусі. Пагоня за моднымі плынямі, хвіліннымі інтарсамі моладзі павінна быць у пэўных выданнях. Я лічу, што «Чырвоная змена» выконвае свае функцыі, яна захоўвае традыцыі, функцыі пераемнасці, фундаментальнасці. Яна дазваляе моладзі знайсці цікавую, карысную, свежую інфармацыю. Ёсць цікавая падача, якая

прываблівае моладзь. Таму я думаю, што заўсёды неабходна імкнуцца да большага, да новых вяршынь. Безумоўна, магчыма, «Чырвоная змена» неабходна шукаць новыя формы работы. Аднак, калі гаварыць аб прынцыповым падыходзе, «Чырвоная змена» выконвае сваю асноўную функцыю — працаваць з моладдзю на традыцыйна вывераных пазіцыях, школе беларускай і савецкай журналістыкі. І гэта да свой плён — газету сёння чытаюць, яна цікавая. Напрыклад, я ў «Чырвоную змену» чытаю і спадзяюся, што яна выклікае цікавае ў моладзі ў пэўнага спектра. Таму што зараз моладзь любіць знаходзіцца ў інтэрнэце. Гэта нагода для таго, каб развіваць інтэрнэт-рэсурсы і ісі ў інтэрнэт-прасторы. Але друкаваныя СМІ павінны быць. Патрымаць у руках газету заўсёды прыемна, паглядзець, пагарткаць, убачыць матэрыял пра нашы праекты, убачыць сваё фото. І я думаю, што «Чырвоная змена» і яе калектыў сапраўдныя з тымі задачамі, якія перад ёй

пастаўлены.

— Як вы думаеце, чым можна прывабіць моладзь са старонак газет?

— Вельмі шмат можна гаварыць пра так званыя прынады, якія сёння ёсць у іншых выданнях. Прывабіць гэтым можна. Разам з тым, моладзь сёння цікавіцца і аналітыкай, як бы гэта дзіўна ні гучалася. Зараз для ўсіх цікавая тэма ўра, долараў, стабільнасці беларускага рубля. Прааналізаваць, атрымаць інфармацыю ад кампетэнтнага спецыяліста, думаць, заўсёды будзе цікавым і іншых выданнях. А што да новых ідэй, новых фішак — гэта інтэрактыў, больш жывая гутарка з моладдзю, у тым ліку конкурсы, размова праз пытанне-адказ з моладдзю, работа праз канкрэтныя праекты, якія сёння ахопліваюць большасць моладзі. Трэба ўваходзіць у сур'ёзныя тэмы. Спектры ў кожнага выдання свае. Думаю, што калектыў «Чырвонай змены» зараз шукае новыя формы. 90 гадоў — гэта новая ступенька ў развіцці. Я хацеў бы пажадаць «Чырвонай змене» захаваць свае традыцыі і на традыцыйна будаваць цікавыя персепектывы для газеты, якая павінна стаць рупарам для моладзі, пляцоўкай для атрымання інфармацыі. Гэта сур'ёзнае выданне, якое мае вопыт і аўтарытэт як у моладзевым асяроддзі, так і сярод людзей, якія раней былі маладымі і сёння могуць падзяліцца вопытам.

Гутарыла Святлана СУХАРКО.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Гутарыла Святлана СУХАРКО.

ЯК «ЧЗ» АД ПАГОСТА ДА АРБІТЫ ВАНДРАВЛА

(Заканчэнне. «ЧЗ».)

Дзень натхнёнай працы — і я, задэвалена сабой, перадала ў аддзел пісем сувенір і віншавальную паштоўку для Марыны. А яшчэ праз тыдзень ад яе прыйшоў ліст з падзякай і крывінальнай гісторыяй. «Сяджу дома, чакаю ад вас ліста, — распавяла Марына, — а тут звоніць тэлефон і строга мужчынскі голас, прадставіўшыся супрацоўнікам мільцы сяржантам Н., цікавіцца, ці чакаю я пасылку з Мінска. — Так, кажу, чакаю. — То прыходзіць, будзем у вашай прысутнасці адкрываць. — Прыходжу ў паштовае аддзяленне, а там чылі наўтоў людзей вакол ліста са штэмплем рэдакцыі, і пятаюцца: што там у вас за сшыткі рэчыва, насенне прыслалі, ці што? Я толькі плячыма паціснула — не ведаю, маўляў. Калі ж з усімі перасцярогамі раскрылі канверт і дасталі бісерную «фенечку» — рагаталі ўсім аддзяленнем».

Аўтограф і «халыва»

Зусім не па службовых справах, а проста турыстычнымі шляхамі мы з сябрамі завіталі нека ў філіял музея Яўба Коласа «Мікалаешчына», што ў Стаўбцоўскім раёне. Нягледзячы на «недакамплетт» групы наведнікаў, супрацоўнікі пагадзіліся правесці экскурсію. Падчас яе адна з экскурсаводаў пахваліла нашу ўдзячную ўважлівасць, але з горыччю адзначыла: маўляў, не таў цяпер моладзь у музей прыходзіць, што раней:

— Я ім паказваю рэчы самі і Коласа, расказваю пра самаробныя боты — вунь глядзіце, у кутку стаяць, якая халыва трывалая — а дзеці пачулі слова «халыва» і давай рагатаць. Аказваецца, з дваціці сучасных гарадскіх школьнікаў ніводны не ведаў, што гэта слова абазначае! — паскардзілася жанчына.

— Я таксама дзятчына гарадская, але ведаю, — не ўдзячалася я, — паруску гэта «голеніца». — Слова за слова — адкуль вы ды што, і выветлілася, што экскурсавод — адна з сяброўка «Чырвонкі», чытае газету ці не дваціці год запар і ўсю рэдакцыю ведае па імёнах, які родных. Пачуўшы ж мае прозвішча, жанчына нечакана... напрасіла аўтограф (і я першы раз у жыцці адчула сябе знакамітацю).

Прызнаю, у іншай сітуацыі ўжо мне пашанцавала дзякуючы «Чырвонцы» атрымаць аўтограф — ад аднаго з выкладчыкаў журфака, разам з адзнакай «Выдатна». «Чырвонкаўшчына» школу я добра ведаю, сам з яе пачынаў, — з лёгкай настальгіяй прызнаўся чалавек, па падручніках якога мы вучыліся журналісцкаму майстэрству. — Вам пашанцавала з практыкай і з працай: гэта выдатная школа».

І ведаеце — ад першага да бягучага радка, напісаннага падчас работы ў рэдакцыі, я з ім цалкам згодна!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

СЁННЯ КАРЭСПАНДЭНТЫ «ЧЫРВОНОЙ ЗМЭНЫ» — ВЯДОМЫЯ ЛІТАРАТАРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Ці паспярыла якая-небудзь чынам літаратурна-актыўнасць «Чырвонкі» на тое, што вы ў далейшым заняліся перыядычнымі выданнямі, звязанымі менавіта з літаратурай?

— Вядома ж, стасункі з пісьменнікамі ў «Чырвонай змене» з даўняй працы. Памятаю, які мы друкавалі аповесці, вялікія апаўданыя з працягам, старануючы захаваць сярод моладзі, школьнікаў цягу да чытання мастацкіх твораў. У свай час літаратурным кансультантам газеты працаваў паэт

і празаік Віктар Гардзей. Яе публіцыст і літаратурны крытык часта выступалі Уладзімір Саламаха. З рэзідэнцыяй, творчы

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

Новы шлях Чырвонай Змены

Вёска Цэцэка.

«Чырвонка» магла не толькі распавядаць, выкрываць, павучаць але і... памыліцца. І хоць шмат людзей перш, чым тэкст з'явіцца на старонках газеты, яго праглядае, памылкі друку ўсё ж прасковалі.

Так, у праграме тэлеперадач было пазначана: «20.15 Спявае народныя артысты СССОР па лёгкай атлетыцы». А не як у «Чырвонцы», зноў жа ў праграме тэлеперадач, зацяжны аўтарка атрымаўся — ён прыпаў і на 19, і на 20 кастрычніка. Ну гэта яшчэ што. Не абыйшлося і без «чымпійнату па фігурным каханні».

А як вам такі загаловак «Бяззубых вам усмешка!» Аўтарка хацела пажадаць чытачам якраз адваротнае, у матэрыяле гаворка вядзецца не пра выбіванне зубоў, не пра немаўляці і старэнкі бабуля, а пра стаматалагію... А ў канцы тэксту журналістка выпраўляецца — раіць усім беззубых усмешка. Мо сорамна

БЕЗ ВІНЫ ВІНАВАТАЯ

А вы ведаеце, што «Чырвонка» мела дачыненне да... фальшыва-манецтва? На газетных палосах была змешчана нататка пра нейкага беспрацоўнага жыхара вёскі

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

«Чырвоная Змена» — гэта не толькі...

Мая суразмоўца Валяніна Скарынка прапаноўвала назваць гэта інтэрв'ю «Чырвоная змена» — гучыць горда. Але я ўзяла на сябе смеласць даць незаканчаны заглавак. А далей за шматкроп'ем няхай працяг дадуць іншыя. Тут можна сказаць вельмі многа. І адным словам «горда» «Чырвонку» не ахарактарызуеш. Тым больш што скажаць пра яе ёсць каму. Праз газету прайшлі многія журналісты, якія сёння працуюць у розных выданнях, пісьменнікі, кіраўнікі дзяржаўных і прыватных устаноў і далей, далей, далей...

...САМ'Я

«Чырвоная змена» з'яўлялася школай журналістыкі, — расказвае Валяніна Пятроўна. — Прыходзілі маладыя журналісты — і пачыналася сапраўдная вучоба: і практычны, і тэорый, і ўменню жыць сярод людзей. Вельмі багатай была «Літаратурная старонка». Калі ўсе рускія пісьменнікі выйшлі з «Шыняля» Гогаля, то ўсе беларускія — з шыняля «Чырвонай змены». Можна ўгадаць такога цудоўнага пісьменніка, як Мікола Аўрамчык, які ў час вайны патрапіў у палон, шмат адпрацаваў у рудніках Рура, але захаваў юнацкае, чыстае ўспрыманне жыцця. Яму сьветла, як і Сцяпану Кухараву (што прайшоў працаваць у пасляваеннае «Чырвонку» разам з Алесем Асіпенкам, Артурам Вольскім, Аляксандрам Марквічам), будзе 92 гады. «Чырвоная змена», па-першае, школа журналістыкі, а па-другое, стыль жыцця. Жылі вельмі весела, дружна, адначасна ўсе святы, займаліся спортам, выязджалі «на прыроду». Аклады атрымлівалі невялікія, але былі шчаслівыя. А якія цудоўныя фотакарэспандэнты працавалі ў «ЧЗ»! Гэта і легендарны Федар Бачыла, і Мікола Амельчанка, і Сяргей Брушко...

Праз газету прайшла цэлая кагорта таленавітых цікавых людзей. Многіх ужо няма. З многімі сустракаемся, абдымаемся, як родных браты і сёстры. «ЧЗ» — гэта сярбюства, падтрымка, старт для многіх. Пётр Клімук лятаў з пасведчанням «Чырвонай змены» ў космас, пасля даваў нам шмат інфармацыі. Друкаваўся ў нас і Уладзімір Каваленка. У газеце падзялілі сустрэчы з сабранаўтамі.

Неяк на Дзень Перамогі камаўнаў і рэдакцыі. Прышлішы нашы вэтэраны: Мікола Аўрамчык, Артур Вольскі, Алена Мірчык, Сцяпан Кухарав (яму тады было за 80). Запрашаю яго на поўку. А Сцяпан: «Валяніна, ты што здурэла? Я ж у кійком». Але кіёк адставілі, і такую з ім поўку ўрэзалі! Для людзей «Чырвоная змена» — гэта маладосць. Ужо разшыліся, і тут Сцяпан Іванавіч тэлефонуе: «Ну што ж ты зрабіла са мной? Я кіёк забіў».

— Калі я пытаюся ў сучасных студэнтаў пра іх стаўленне да назвы «Чырвоная змена», не сустракаю нейкага непрыняцця. Назву яны ўспрымаюць як

стала за жалівае пажаданне ў загалюкку. А вось і «ляпава» рэклама (па жаданні заказчыка яна магла выходзіць і на рускай мове). «Гомельскае тэхнічнае училище № 35 железнодорожного транспорта имени М.Т. Лынькова объявляет доп.полнительный приём учащихся. Прием заявления по 30 февраля».

Але не толькі памылкамі можа насмяшчыць газетная паласа. Вы звяртаеце ўвагу на прозвішчы аўтараў? Часам яны так «пасуюць» да матэрыялу. Як вам такое спалучэнне: рэпартаж з Любанскага раёна пад назвай «На малочным комплексе» быў падпісаны аўтарам В. Бычок.

А хочаце ідэю: збірайце розныя памылкі друку з нашай газеты ці іншых, а пасля дасылалі нам. А мы вашу «калекцыю ляпаў» надрукуем у перша-красавіцкіх нумары. І нам навука будзе, і людзям настрой, усмешка (і няхай толькі паўназубая).

Забалацке Кастрычніцкага раёна, які выразаў з газеты «Чырвоная змена» ўзоры 100-тысячнай купюры. Ён склеіў дзве часткі і вырашыў, што для сельскай мясцовасці

такая купюра падыдзе. І што самае забавнае, за гэтую паперку ў краме «вынаходнік» атрымаў тры пэўныя гарэлкі і рашту.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

— Сваім з'яўленнем Чырвоная Змена абавязаная калектывізацыі, — кажа мясцовы жыхар, палкоўнік і адстаўнік Франц Францавіч Шышкавец. — Калі ў 1920-х ствараўся калгас, то суды, бліжэй да рэчкі, сталі перасяляць людзей з навакольных хутароў. Так і ўтварылася наша вёска.

Нельга сказаць, што некалі яна была вялікай. З часу заснавання колгаска хат засталася фактычна ранейшай. А вось людзей у Чырвонай Змене стала нашмат менш. Пасля вайны ў вёсцы налічвалася пад чатыры дзясяткі дзяцей, працавала свая пачатковая школа. Словам, штовечар «тут усё гудзела».

Гэта быў вельмі цяжкі час, — угадвае Франц Шышкавец. — Бацька ваяваў у партызанах, потым пайшоў на фронт і прапаў без вестак недзе ў Прыбалтыцы — маці гадавала нас адна, і добра, што дапамагала бабуля. Мы хадзілі басанож і ў самотанай вятрыцы, часцяком вясной не было чаго есці — рабілі адвар з шышак, варылі першую крапіву. А парадкі былі строга: выкапаць на полі перамёрзлую бульбінку нельга, калі трымаеш курыцу — здай яйкі, калі ёсць пчолы — здай мёд, маеш свінню — здай мяса і скуру. Памятаю, калі ў каго быў няўлічаны кабанчык, то смалілі яго ўпотаў ноччу каля рэчкі — каб ніхто не даведася. Вось так і жылі. І лягчы стала толькі недзе ў сярэдзіне 1950-х — тады маці купіла карову.

Пасля заканчэння школы Франц пайшоў у армію і з улікам 10 класаў адукацыі трапіў у войскі ўрадавай сувязі. Менавіта гэта акалічнасць шмат у чым вызначыла далейшы лёс. Праўда, не адразу. Пасля тэрміновай службы Франц Шышкавец прапрацаваў настаўнікам фізкультуры ў школе, закончыў сталічны політэхнічны інстытут, уладкаваўся

З ПАЧАТКАМ У 20-Х

Каб дабрацца суды, лепш выбраць трасу Дзяржынск — Заслаўе. А далей усё даволі проста: недзе праз дзесяць кіламетраў трэба зрабіць паварот, пасля чаго пункт прызначэння будзе зусім блізка. Мімаволі кідаецца ў вочы, што месца гэта не зусім звычайнае. Чырвоная Змена знаходзіцца нібыта ў нізінне — паміж узгоркамі з лесам.

Варта адразу ж заўважыць, што дакладны звестак пра непасрэдную сувязь дзювох назваў няма. Аднак адмаўляцца ад пэўных паралеляў таксама не трэба, прынамсі, па адной прычыне — вёска і газета амаль «аднагодкі».

— У розныя гады даялося служыць ва Узроччы пад Любанню, у Чхаслававіч, Улан-Уда, Барысаве, Гомелі, Калодзіцкае, пасля звольнення ў маі 1991 года я меў уласную кватэру ў самым цэнтры Мінска, але пры гэтым разумеў: мне гэты горад толькі псуе нер-

вы, — усміхаецца Франц Шышкавец. — Таму ў рэшце рашт вырашыў падацца ў Чырвоную Змену, разбудоваў і абклаў цэгмай родную хату, цяпер жыў тут і абсалютна не шкаду. Бо ў нас вельмі прыгожа. Ды і, калі шыфра, сумаваць няма калі, бо трымаю кол, гусей і курэй, маю 70 сотак зямлі, выкапаў сваю сажалку. І праца дае сілы. Мне ідзе восьмы дзясятка гадоў, але 40 кубоў дроў наплыву і насякту лёгка. Трычым вельмі сумнаваёся, што мог бы то зрабіць, калі б застаўся ў сталіцы.

Ад кароў — да коней

Адна з мясцовых асабілівасцяў — някельскае зямля. Магчыма, таму і не выпядае здзіўляцца: у наваколлі працуюць некалькі фермераў. Адзін з іх — 47-гадовы Дзмітрый Леанідавіч Кашыша. Дарчы, адфіцыйна ён лічыцца жыхаром Дзяржынска.

Дзмітрый Леанідавіч Кашыша. Дарчы, адфіцыйна ён лічыцца жыхаром Дзяржынска.

«ГРОШЫ Ў ТРУБУ», «МЫЦЬ ЦІ ВЫКІНУЦЬ» І ІНШЫЯ...

...Вызначыліся пераможцы «Энергамарафона-2010»

Падведзены вынікі IV рэспубліканскага конкурсу школьных праектаў па эканоміі і беражлівасці «Энергамарафон-2010». Усяго ў ім узяло ўдзел больш як 1100 праектаў. Да заключнага этапу, які праходзіў на базе Гомельскага дзяржаўнага акадэмічнага ўніверсітэта, дайшлі лепшыя, якія перамаглі ў сваіх абласцях, а таксама ў Мінску.

У выніку пераможцаў «Энергамарафона-2010» у намінацыі «Лепшая абласць, рэспублікі па арганізацыі працы ўстаноў адукацыі ў сферы энерга- і рэсурсаберажэння» стала Гомельская вобласць. Унікальны праект «270 дзён беражлівасці» школы № 40 г. Гомеля вывёў яе ў адназначныя лідары ў намінацыі «Лепшая

СЦВАРДЖЭННЕ, што па газеце вельмі добра вывучаць Сгісторыю, з'яўляецца цалкам справядлівым. І ўсё ж калі-нікалі тут нельга скідаваць з рахунку яшчэ адну не менш цікавую навуку — геаграфію. Бо дастаткова ўважліва разгледзець карту Беларусі, каб зрабіць для сябе сапраўднае адкрыццё: «Чырвоная змена» мае вёску-дзюво.

Некалі мне даялося працаваць з малочнымі прадуктамі, і тады ж прыйшоў разуменне, што малако — сыравіна вельмі запатрабаваная, — распавядае Дзмітрый Кашыша. — Таму напрыканцы 1990-х з'явілася задума — стаць фермерам і займацца дойнаым статкам. Праўда, з цягам часу ў першалачатковыя планы прыйшлі ўнесці пэўныя карактывы. Стала зразумела: каб пацярпець статак, неабходна мець дадатковыя крыніцы грошай. Інакш кажучы, трэба асаюваць новыя віды дзейнасці.

Каровы былі і застаюцца галоўным. Аднак цяпер гэты напрамак ужо не адзіны, Дзмітрый Кашыша трымае авечак і птушку, займаецца капустай, буракамі, морквай, цыбуляй і часнаком, у фермерскай гаспадарцы ёсць плантацыя клубніц, тут растуць яблыні і грушы. За дзесяцігоддзе сама гаспадарка павялічылася больш чым у тры разы — да 100 гектараў.

— Я маю трактары, кормааборачны і збожжааборачны камбайн, але справіцца з усім аднаму, вядома, немагчыма, — заўважае Дзмітрый Кашыша. — Таму ў гаспадарцы ёсць некалькі пастаянных работнікаў. А яшчэ па магчымасці дапамагаюць жонка і сын-студэнт. І, дарэчы, сама вёска, гэтыя мясціны нам вельмі падабаюцца. Талерантны ў дачыненні да будаўніцтва — плануем паставіць дом і перабрацца на пастаяннае жыхарства з Дзяржынска ў Чырвоную Змену.

З прыходам Кашышы сама вёска ўжо атрымава адну з адметных «візтовак». Апроч усёго, фермерскага гаспадарка займаецца конямі, тут гадуецца дзве, на жал, вельмі рэдкія для нашай краіны пароды — арабская і беларуская вупражная. Але гэты праект некамерцыйны. Перш-наперш прызначэнне коней — удзел у спаборніцтвах па прабегах.

— Калі шыфра, то пакуль сур'ёзных намераў рабіць стаўку на прыцягненне турыстаў няма, — зазначае Дзмітрый Кашыша. — Аднак казаць, што мы займаемся конямі выключаючы для сябе, таксама нельга. Калі

Як гэта было

«ПРАСВЯЦІЛА НАСКРОЗЬ, БЫ РЭНТГЕН...»

Праз 2 месяцы пасля выбуху на Чарнобыльскай АЭС мы з малам калегам Анатолем Зэкавым па камандзіроўцы «Чырвонай змены» накіраваліся ў Нараўлянскі раён, які трапіў у зону ліквідацыйнай аварыі. Героямі нашых артыкулаў сталі камасольскія работнікі і радавыя камасольцы, маладыя працаўнікі раёна, ад якіх у гэтыя дні патрабавалася высокая грамадзянская свядомасць і асабліва напружанне сіл. Многія эпизоды той чырвоназменаўскай камандзіроўкі памятаю і сёння.

...Раніцай Вольга Прымачэнка, інструктар школьнага аддзела Нараўлянскага райкама камсамола, правяла да дзвярэй жанчыну, і на парозе без просьбы яшчэ раз загэўніла: будзе лусціўка, абавязкова будзе. Неводзін з бацькоў не пайшоў з гэтага кабінета незадаволеным. Просьбаў шмат: дапамагчы дзіця ўладкаваць у «Артэк» ці «Зубраня», расказаць, як жыўцаца сынам і дочкам у п'янерскіх лагерах Гродзенскай вобласці — а большасць хлопчыкаў і дзяўчынак раёна адпачывае менавіта тут, — удакладніць, як можна наведваць іх.

Тут, у райкаме знікае пацучы, якое ахоплівае ў горадзе, дзе няма дзвэйці. Бо кожная хвіліна працоўнага дня, ды і не толькі працоўнага, аддадзена таму, каб хлопчыкі і дзяўчынкі, а таксама іх бацькі адчувалі надзейную падтрымку. Кожны. Такія, напрыклад, лічы. Толькі за чэрвень — першую палову ліпеня 180 юных нараўлянцаў паехалі ў «Зубраня», 38 — у «Артэк», 11 — у «Арляны». Ніякая папяроявая статыстыка, зразумела ж, не расказае пра тое, як кланціліся дзвэйчаты са школьнага аддзела РК ЛКСМБ, каб брат і сястра трапілі ў адзін атрад, да позняга вечара затрымліваліся ў дамах усхваляваных бацькоў і расказвалі, як адпачываюць дзвэйці, як пераадолевалі ў выхадных сотні кіламетраў да Гродзеншчыны, каб самі дзвэйчаты, як адчуваюць сябе хлопчыкі і дзяўчынкі — а многія з іх трапілі ў п'янерскія лагеры ўпершыню, — кожнага пацашаваць ласункам, падаваць цацайкі.

...У райкаме партыі сабралі апераўтыўную нараду, на якой была пастаўлена задача: як гутчы і больш арганізавана правесці эвакуацыю насельніцтва з вёскаў, што трапілі ў зону Чарнобыльскай АЭС, пазначаную адлегласцю ў 30 кіламетраў. І хоць задача была складанай, усе ўсё зразумелі адразу. Тут жа апераўтыўна выехалі на месцы: адны — у вёску саўгаса «Прыпяць», якая зважвалася, другая — у пункт, гатовыя прыняць пераселенцаў.

— Становішча не адводзіла часу на раскачку, — расказвае загадчык аддзела камсамольскай арганізацыі Мікалай Бабак. — Неабходна было эвакуаваць і людзей (а гэта каля 2 тысяч чалавек), і жывёлы. Прычым і грамадскаму, і тую, якая знаходзілася на ўтрыманні ў асабістых гаспадарках, — адной толькі буйной рагатай, лічы, сем тысяч «набягала». Каб своечасова ўправіцца з такой задачай, ад кожнага члена створаных груп — і тых, якія займаліся эвакуацыяй, і тых, хто здзіўнілі прымём грамадзян — патрабавалася ў вышэйшай ступені арганізаванасць. Усё гэта было.

...Яўген Кірыленка націснуў на газ, і міліцэйскі «УАЗік», прывычна развярнуўшыся, пакаціў у бок Дзёрнавічаву. Кіроўца, сяжачы міліцы Кірыленка, вось ужо які раз вядзе сваю машыну да вёскі, якая трапіла ў 30-кіламетровую зону. На шляху яна першая, адкуль выселены людзі. Потым «УАЗік» пакоціць і далей. Праедзе пункт дзвэйчатыя, КП і ўжо рэдка будзе сустракаць па дарозе машыны. У зоне засталіся толькі таты, хто непасрэдна ліквідуе вынікі аварыі, праводзіць дзвэйчаты кантроль, забяспечвае строгу захаванасць маёмасці грамадзян.

На гэты раз побач з кіроўцам — нампаілі Нараўлянскага РАУСа Міхаіл Міхайлавіч Міхасёў. Заданне — правярць стан апламбава-ных дамоў, абстаноўку ў зоне. Яўгену не трэба тлумачыць, дзе, у якой вёсцы, па якой дарозе лепш праехаць да той ці іншай хаты. Ведае ўсё сам, бо вывезыў у яго на некалькі разоў на дзень і кожны звязаны з асабістымі ўмовамі. Сярод іх не апошняе тое адчуванне, якое ахоплівае ў бязлюднай вёсцы. Тут лепш разлічваць на ўласныя сілы, кемлівацца. Былі выпадкі, калі супрацоўнікі РАУСа першыя заўважалі ўзнікненні ў зоне падажры. Змагаліся з полымем і адвольваў яго.

На гэты раз незвычайнай сітуацыі не здарылася. Але і Міхаіл Міхайлавіч, і Яўген літаральна адначасова заўважаюць: у двары адной з хат раскіданы дрывы. Вываляты ўчарашні вецер. І тут жа пачынаюць складаць іх. — Ці ўважліва гэта ў прафесійнай абавязкі? — пытаемся. Яўген пацяскае плечыма: — У чалавечыя... — Гартачы раённую газету, у адным з нумароў натрапілі на вершы мясцовага паэта В. Куліша «Больш Чарнобыля». Сярод іншых быў і ім і такі радок: «Гэта спрэчка са страшнаю сілай... бліскавіцай усіх авсяціла, прасвясціла наскрозь, бы рэнтген...».

Вольга ШАУКО.

...ШКОЛА

— Як сталіся ў «Чырвонай змене» да журналістаў, аўтараў?

— Вакол газеты гуртавалася вельмі многа аўтараў, чытачоў ды і слыхных людзей. Напрыклад, у Маріну Горку ездзілі з Ігарам Лучанком прапагандаваць газету. Гэта было пры рэдактару Алесю Карлюкевічу.

На журфаку «Чырвоную змену» заўсёды называлі самай прыстойнай па мове, эмесце і почырку журналістаў... Яшчэ да таго, як я прыйшла працаваць, рэдактарам быў Аляксей Асіпенка, пра якога расказвалі легенды. Ён — рэдактар ад Бога — вельмі уважліва ставіўся да кожнага журналіста. Вядома, не заўсёды ва ўсіх усё атрымлівалася. Ён зачынаўся ў кабінце з аўтарам і паказваў журналісту, як трэба пісаць. Гэта было вучоба. Прычым такая праца вялася і з пазашатнікамі. Кожны аўтар быў на вагу золата, кожным даражалі.

Я, калі была рэдактарам па стылі, ніколі не перапалоўвала за журналістаў, які настанулі, менавіта так, як мне хацелася б. Заўсёды захоўвала стыль, старалася з аўтарам працаваць. Творчага чалавека (гэта маё перакананне), як дзіця, трэба абавязкова хваліць, нават авансам, тады ў яго крылы не апускаяцца і ён заўсёды ў паляце. Часта казаў, што трэба пачынаць з загалюка. Бывае, заглавак працягвае — і чытаць матэрыял не трэба. Я некалі напісала пра салістку ансамбля «Бяседа», дзвэйчынну талентную, якая дасягнула ўсёго дзвэйчынна дзвэйчынна, прапа на 9 інструментах, а жыла з сынам у інтэрнате амаль як у куля, нават статак паставіць не было дзе. Матэрыял дала заглавак: «Дзя поўнага шчасця Валяніна Каралічэўка не хапае толькі кватэры». У рэшце рэшт яна атрымала яе. А быў бы іншы заглавак, можа, на тэкст і не звярнулі б увагі.

Я журналіст па прафесіі, журфаку ў 1965 годзе скончыла, прыйшла ў «ЧЗ» спачатку на пасаду падчытчыка, бо месцаў не было. А потым стала карэктарам, пасля стылістам і вельмі шчасліва, бо працавала з таленавітымі людзьмі. Калі чытаеш у нумары дасканалы матэрыял, радуешся, адчуваеш, што і твая заслуга ў гэтым ёсць.

— Але ж памылкі прасковалі?

— Я неяк знайшла страшэнны «ляп» на фотаздымку Міхаіла Гарбачова стаць за трыбунай і адначасова... сядзіць у прэзідыуме!... Раней складаны быў набор, некаторыя загалюкі набралі друкарскія літары. Неяк вярталіся чытаць, што няправільна напісана слова «наперадзе», яна перастала літары некалькі разоў, у выніку ў газеце выйшла... «наперадзе». Раней газету чытала 13 чалавек: літаратнік, загадчык

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

займаецца валтузнёй мышынай і падножкі падстаўляе. Гэта было і ёсць паўсёлы, але ў «Чырвонцы» такая з'ява вельмі вялікай рэдкасцю, бо такія не пражываліся.

— А тады за памылкі нейкім чынам каралі?

— Безумоўна, і ў працоўную кніжку запісвалі, пазабавалі прэмій. Затое за знойдзены памылку прэмія давалі і хвалілі. Вельмі строга было. Пра Сталіне маглі пакараць нават за тое, што ў газеце яго фотаздымак на згібе паласы змешчаны.

У «Чырвонцы» змагаліся з непісьменнасцю. У мяне быў чырвоны аловак, я чытала, ставіла «кол» і давала на выпраўленне памылкаў. Людзі вучыліся, пасля дзвэйчаты, ішлі далей, і ім ганарыліся. Лічу, што нейкі ўнёсак мой ёсць у тое, што яны сталі не толькі добрымі журналістамі, але і граматычнымі людзьмі.

Была ў нас і дошка «Цяп-ляп», на якой змалчалі аб'ект напісаных матэрыялаў. Якія Рона Божы тады былі патрапілі? За такія тэксты не пудзілі ганарар. А вось за лепшыя матэрыялы атрымлівалі павышэння.

Вельмі шмат я правіла, калі пачыналася «секулярная рэвалюцыя». У нас давалі здымкі пад рубрыкай «Дзвэйчынна тыдня». Калі спачатку яшчэ нічога дзвэйчынны ішлі, пасля туды пачалі прысялаць рознае «сміцце». Неяк Вітаўт Мартыненка, наш супрацоўнік, прынес фотку нейкай пласкарудай дзвэйчынны, апыражаны калочным драгатам. Я напрыклад рэдактарка зняць гэты здымак. Коляс зымалася ў балетнай студыі, не ханжа, і магла ацаніць прыгожасць аголенага цела. Але дзе бы бачылі такіх беларусаў? А лічы нехта прывалок у рэдасцю «Камасуіну», каб перадрываваць. Я яе проста выкінула. Доўга шыкалі, дзе яна падзелася, а я зрабіла ласку, не вельмі патрабавальную публіку. Чытача ва ўсе часы трэба выхоўваць і падстаўляць да свайго ўроўню — гэта задана лобова прыстойнага выдання.

— Што парадце цяперашняй моладзі, тым, хто вучыцца на журфаку і толькі пачынае працаваць?

— Пабоўшы чытаць сапраўдную літаратуру, класіку, «Новую зямлю» Якуба Коласа, Івана Мележа, Івана Шамякіна. Ганарыцца тым, што яны — беларускія журналісты. Ведаць гісторыю, культуру. Любіць музыку, быць усёбакова развітымі людзьмі — тады і сам будзеш цікавым для чытача. Пафасна гучыць, але трэба быць Грамадзянінам, любіць Беларусь. Быць прадвядлівым, і, калі перафразаванае словы М. Астроўскага, «жыць так, каб не было сорамна за кожнае напісане слова». І самае галоўнае: заставацца Асобай і талерантна стацца да Чалавека, пра якога яны пішучы. Старацца дапамагчы людзям, бо вельмі многія маюць патрэбу ў падтрымцы, а словам можна ўзрушыць. Як і забіць. Няхай слова заўсёды ўзвышае!

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Валяніна Скарынка ў лістападзе 1980 года.

нават у суботу. Нэлі Іванавна сама цікавілася мастацтвам. І тады газета набывала культуралагічны ўхіл. Шмат пісалі пра рэжысёраў, тэатры, культуру.

Валерый Плоскоў быў романтик, любіў гуляць у футбол. Мы тады так шмат пісалі пра спорт, што здавалася, самы час адкрываць філіял спартыўнай газеты. Спартыўныя і розныя рэдасцюкі і заўсёды ўважлівавалі. Тады ж актыўнававалася літаратурнае аб'яднанне.

Пры Уладзіміру Бельскім газета перажывала рэнесанс. Адбылося адраджэнне мовы, культуры. Рубрыкі газеты раздзіліся па выданнях, з іх выраслі часопісы: — «Роднае слова», «Сладчына», «Першацвет». У гэты час у газеце з'явіўся моцны аўтарскі актыў, якога не меў ніводзін гістарычны ці літаратуразнаўчы часопіс. Быў уласны беларускі «Чырвоны змену» тады нельга было купіць у кіёсках. Да нас прыходзілі, прасілі зрабіць копію.

На жал, пазней усё пайшло на спад... І так крыўдна было, што на «Чырвоную змену», якая выходзіла нават у вайну, тады не знайшліся грошай як на самастойнае выданне. Усё ж лічу, што беларускі выданні павінны датавацца дзяржаўнай. Але, вядома, такога на тае было ўжо стаўленне да беларускай мовы. Гэта вялікая праблема. Трэба быць у званні. «Шануйце мову сваю, каб не ўмерлі», — пісаў Францішак Багушэвіч. Гэта актуальна і зараз...

Тыдзень моды ў Беларусі. Дубль два

У сталіцы прайшоў Тыдзень моды сезона восень-зіма 2011

АНЕКДОТ У ТЭМУ:
— Алачка, ты што, у вярхоў па парфумай насту-піла?
— Некутыя ты: я на Fashion Week іду...

Сапраўды так: прыйсці на паказы Тыдня моды ў красоўках і спартыўным касцюме не дадзена ж нікому. Тут усё пры парадзе, з моднымі аксесуарамі і мадльнымі прычоскамі.

Упавільне, як заўжды, людна. Маладзенькія дзючкі чыркаюць з хлопчыкамі-метрэжасуламі, зорныя твары беларускай эстрады радасна пазіруюць для fashion-фотарафаў, у кутку — ля шампанскага і цукерак — як бы незнарок таўцюцца журналісты.

ВФВ: МОДА ПАЧЫНАЕЦЦА ТУТ?

Модны вінегрэт можна было заўважыць на кожным паказе. Дызайнеры ходзяць у сваім Мадэлі — у паштытны дэзайнерам. Публіка звычайна ходзіць у купленыя ад магазінаў і да рыначнага «made in Ждановічы»...

Кожны выхад мадэлі суправаджаецца аплавадзэннямі. Як заважаны, праводзяць людзі позіраць дзючкі-мадэляў, паралельна прыкладваючы, ці купілі б яны тую сінюю куртку, у

Яніна Ганчарова ў сваіх памкненнях настроена рашуча. У май Тыдзень моднага кіно і прэзентацыі кніг пра моду. Спяняцца на дасягнутым дзючына не збярэцца: на наступны Тыдні моды чакаюцца замежныя госці з лекцыямі пра моду і стыль.

Будзем прывозіць у Беларусь сапраўдную моду, каб вада каменна тачыла, — дзеліцца планами Яніна Ганчарова. — У планах — развівацца, усталяваць правілы моды ў Беларусі. Зрабіць з гэтага не тусовачна-забаўляльнае мерапрыемства: мода — гэта прафесійная рэч, гэта індустрыя. У нашай краіне — выдатны патэнцыял. У нас працуе канцэрн «Лег-прам», вялікія прадпрыемствы па вытворчасці адзення, цудоўныя дызайнеры, і таму

якой толькі што прайшла мадэль.
— Адзенне гэтай маркі я скупіла б усё, а гэтай — не ўзяла б ніводнай рэчы, — дзеліцца пасля за кулісамі наведвальніцы.
Так і праходзіць дзень: паказы, абмеркаванні, прэз-канферэнцыі з дызайнерамі...
Уражаны ад працы велікіх паціўнікаў, — расказвае мадэль агенцтва «ТАМАРА» Віялета БУРАК. — Зараз вельмі ярка працавалі на паказе сербскай маркі адзення «МОНА» — вельмі цікавыя дызайнеры, а яшчэ і падарункаў усім

надарылі. У гэтым годзе ўсё арганізавана нашмат лепш: бутэрроды, гарбаты... Пры неабходнасці можна куды-небудзь і адсыці перакласці. Увогуле, дзень сфарміраваны добра, наладак не ўзнікае. Не тое што мінулым разам, як расказвалі некаторыя дзючкі.

Адны не ўсё дызайнеры такія мяккія і пушыстыя.
— Дызайнеры часам як з глыду зехаўшы, — гаворыць Яніна Ганчарова. — Цяжкавата даводзіцца, бо кожнаму тваім уласным учынкаў, слоў і думак. Свабода выбару грунтуецца на адказнасці. Калі чалавек сацыяльна актыўны і робіць сваю кар'еру, то ён у першую чаргу адказны перад грамадствам, а не перад сабой. Грамадства дае яму новыя магчымасці для прагрэсу і росту. Калі чалавек засяроджаны на выхаванні дзяцей, то яго першаарговая адказнасць ляжыць у плоскасці сямейнай адносін. І калі дзеці вырастаюць добрымі людзьмі, значыць, тата і мама выдатна разлівалі сваю адказнасць перад імі.

У кожнага свой жыццёвы прырытэт — у аднаго кар'ера, у другога — шлюб, у трэцяга — цесная сяброўская адносіны, у чацвёртага — захаванне свайго здароўя і г. д. Аднак, калі чалавек адчувае сябе шчаслівым, трэба выконваць сваю асноўную жыццёвую задачу, прытрымлівацца галоўнага прырытэту і развівацца ў выбраным кірунку. Самае складанае — вызначыцца, у якім канкрэтным кірунку рухацца, каб развівацца гарманічна.

Можна звярнуцца да астролога, які, грунтуючыся на навуцы аб зорках, дапаможа зразабраць, у якім кірунку рухацца. Аднак гэта можа зрабіць і іншы спецыяліст, напрыклад, псіхолог, які таксама ў стане аддзіць першаснае ад другога. Расстаўляючы акценты можна па-сапраўднаму самастойна прааналізаваць свой жыццёвы вопыт, угадаць, якія ўчыны выклікалі праблемы, а якія прыносілі карысць і могуць быць ацэнены як асабісты дасягненні. На аснове гэтага можна пабудоваць прасты жыццёвы алгарытм: рухацца ў тым кірунку, дзе ў вас найбольш колькасць перамож, рабіць тое, што атрымліваецца лепш за ўсё.

Для таго, каб стаць шчаслівым, каб лёс прыносіў толькі пазітыў, не трэба бессонна спаць супрацьстаць наваколнаму свету. Варта папрабаваць рэалізаваць сябе ў тым кірунку, які ўжо прыносіў вам станоўчыя вынікі, унутранае задавальненне, адчуванне радасці. Часам вельмі дапамагае тактыка «Вожыка ў тумане».

— Паводле казкі, Вожык па дарозе да свайго сярба Медзведзянці заблакуў у тумане і зва-

Алгарытм шчасця ад «Вожыка ў тумане»

КОЖНАЯ чалавечая істага — свядома ці не — імкнецца да шчасця. А ўвогуле, што такое шчасце і ці існуе паняцце «шчаслівы» і «нешчаслівы лёс»?

УСЕ падзеі, якія з намі і вакол нас адбываюцца, па сутнасці сваёй нейтральныя, а станоўчыя ці негатывыя ацэнку ім даём мы, людзі, у залежнасці ад таго, які канкрэтны падзею ўспрымаем (адны з'явы і факты мы лічым шчаслівымі, другія — нешчаслівымі), патлумачыў астролог Уладзімір ВАСЮК.

— У кожнага з нас ёсць сваё ўяўленне аб шчасці. Адсюль вынікае, што шчасце — гэта паняцце суб'ектыўнае. Планеты і зоркі толькі ствараюць сітуацыі, у якіх чалавек вымушаны рабіць выбар. Выбар — гэта рэалізацыя свабоднай волі чалавека, а свабодная воля — гэта здольнасць індывідуума рэалізоўваць сябе, зыходзячы са свайго ўнутранага патэнцыялу, у пэўных умовах наваколнага асяроддзя. Чалавек можа пастанова свабодна, калі робіць выбар усядомлена. Паўтары: уплыў космасу нейтральны, ён толькі стварае фон, які самім чалавекам можа расцэньвацца як негатывы ці пазітыўны, і на падставе чаго потым чалавек можа рабіць выбар. Такім чынам, паняцце «шчасце» і «лёс» з'яўляюцца адноснымі.

Паводле слоў астролога, чалавек будзе шчаслівы, калі ён жыве максімальна свядома: любіць сітуацыю, працявае на ёй і перацірае, «прасявае» праз сябе розуму. Для гэтага спачатку трэба прыняць за аснову той факт, што ўсё, што з табой адбываецца, з'яўляецца вынікам тваіх уласных учынкаў, слоў і думак. Свабода выбару грунтуецца на адказнасці. Калі чалавек сацыяльна актыўны і робіць сваю кар'еру, то ён у першую чаргу адказны перад грамадствам, а не перад сабой. Грамадства дае яму новыя магчымасці для прагрэсу і росту. Калі чалавек засяроджаны на выхаванні дзяцей, то яго першаарговая адказнасць ляжыць у плоскасці сямейнай адносін. І калі дзеці вырастаюць добрымі людзьмі, значыць, тата і мама выдатна разлівалі сваю адказнасць перад імі.

У кожнага свой жыццёвы прырытэт — у аднаго кар'ера, у другога — шлюб, у трэцяга — цесная сяброўская адносіны, у чацвёртага — захаванне свайго здароўя і г. д. Аднак, калі чалавек адчувае сябе шчаслівым, трэба выконваць сваю асноўную жыццёвую задачу, прытрымлівацца галоўнага прырытэту і развівацца ў выбраным кірунку. Самае складанае — вызначыцца, у якім канкрэтным кірунку рухацца, каб развівацца гарманічна.

Можна звярнуцца да астролога, які, грунтуючыся на навуцы аб зорках, дапаможа зразабраць, у якім кірунку рухацца. Аднак гэта можа зрабіць і іншы спецыяліст, напрыклад, псіхолог, які таксама ў стане аддзіць першаснае ад другога. Расстаўляючы акценты можна па-сапраўднаму самастойна прааналізаваць свой жыццёвы вопыт, угадаць, якія ўчыны выклікалі праблемы, а якія прыносілі карысць і могуць быць ацэнены як асабісты дасягненні. На аснове гэтага можна пабудоваць прасты жыццёвы алгарытм: рухацца ў тым кірунку, дзе ў вас найбольш колькасць перамож, рабіць тое, што атрымліваецца лепш за ўсё.

Для таго, каб стаць шчаслівым, каб лёс прыносіў толькі пазітыў, не трэба бессонна спаць супрацьстаць наваколнаму свету. Варта папрабаваць рэалізаваць сябе ў тым кірунку, які ўжо прыносіў вам станоўчыя вынікі, унутранае задавальненне, адчуванне радасці. Часам вельмі дапамагае тактыка «Вожыка ў тумане».

— Паводле казкі, Вожык па дарозе да свайго сярба Медзведзянці заблакуў у тумане і зва-

пліўся ў раку. Пасля няўдалых спроб выбрацца на сушу, ён проста паплыў па цячэнні, бо вырасціў: няхай рака мяне нясце да майго сярба Медзведзянці. Калі метафарычна параўнаць нашу жыццё з ракой, то праблемы ў нас з'яўляюцца менавіта тады, калі мы пачынаем «плыць супраць цячэння», калі ламаем саміх сябе, не звязаючы на сігналы, якія пасылае нам жыццё ў выглядзе праблем. Аднак, для таго, каб наблізіцца да вырашэння уласных праблем, трэба перастаць упарціцца і «веславаць» у тых кірунках, якія прыносяць дыскамфорт, і, як Вожык, «адацца цячэнню» — даверыцца жыццю. Гэта тычыцца не толькі нейкага аднаго аспекту жыцця, а быццё ўвогуле.

Цікава, што ўсё гэта не супярэчыць вышэйсказанаму аб усядомленым грамадзянін жонка імгненна перастае прыкладна намагацца там, дзе гэта абарочваецца праблемамі — я раз і ёсць свядома выбар.

Як гукнеш — так і адгукнецца

Пры нараджэнні кожнаму з нас даецца энергетычны патэнцыял, развіццё які мы можам стаць гарманічнымі і шчаслівымі людзьмі.

Любы наш рух, эмоцыя, думка знікаюць дзючыў жыццёвай энергіі. Чым мацней энергія жыцця, тым больш дзейсны абарончыя сілы арганізма, чым больш у нас магчымасцяў для развіцця свайго патэнцыялу і духоўнага самаудасканалення. Але карыснай жыццёвай энергія з'яўляецца толькі калі мае станоўчы скарванасць. Менавіта таму для чалавека вызначэнне паўнаты жыццёвай энергіі звязана з пастаянным адчуваннем шчасця і ўнутранай гармоніі.

Узаемадзеянне з наваколным асяроддзем і прымітыўныя інстынкты могуць скіраваць жыццёвую энергію ў разбуральнае рэчышча. Паводле закона захавання энергіі, энергія не можа з'явіцца нікуль і проста знікнуць, яна можа толькі пераходзіць з адной формы ў іншую. Гэты пераход абумоўлены адначасовым змяненнем энергіі цэлю, які абкружаюць сістэму на такую ж велічыню ці за кошт змянення энергіі ўзаемадзеяння сістэмы з акаляючымі цэлямі. Працэс кажучы, нашы негатывыя эмоцыі і ўчыны вяртаюць нам затрачаную на іх жыццёвую энергію са знакам «мінус» (што абумоўлівае хваробы, непрыемнасці, унутраную спустошанасць). А любячы добрыя справы і пацудоў спачуванню заўважваючы жыццёвую сілу і паўнату жыццёвай энергіі, паколькі любячы дабрачыннасць мае стваральную прыроду.

Задача кожнага чалавека — захоўваць, а не растрачваць сваю жыццёвую энергію. Найбольш распаўсюджаныя крыніцы страты гэтай энергіі з'яўляюцца: зайздросць, рэўнасць, злыслов'е, раздражненне, янавісць, гнеў, лісьва, завяць, падмена індывідуальнай свядомасці грамадскай, страхі аб тым, які пазбегнуць таго, чаго не хочаш, прагляд негатывай інфармацыі, пачуццёвіны і шкадаванне аб тым, што зроблена, перажыванні і занапакоенасці нахонт грошай, празмернае жаданне некаму спадабацца, хлусня і спробы іе свахаць, наркатыкі, алкаголь, хваробы, падражанне і г. д.

Захаваць і ўзмацніць нашу жыццёвую сілу дапамогуць: любоў да людзей, да прыроды, добразычлівасць, пачуццёвы ўдзячнасць, суперажыванне, дапамога іншым, здольнасць даваць і адпускаяць мінулае, здольнасць жыць цяперашнім момантам, натхненне, творчасць, навучанне іншых сваіму майстэрству, фізічныя нагузкі, правільнае харчаванне і здаровы лад жыцця, вернасць сваім прынцыпам і ідэалам,

Ігна МІНДАЛЁВА.

заянткі любімай справай, хобі, парадка і чысціны вакол вас.

— Як гукнеш — так і адгукнецца, — нагадаў народную прымаўку астролог. — Гэты прасты закон прычыны і выніку працягвае сябе на ўсіх узроўнях быцця.

Уладзімір Васюк звярнуў увагу на тое, што разбуральныя наступствы выклікаюць не толькі нашы негатывыя ўчыны, але словы і нават думкі.

— Катастрофы, стыхійныя бедствы, катаклізмы ў грамадстве здараюцца не толькі па прычыне ўздзеяння нейкіх касмічных сіл і аб'ектаў, колькі «прыцягваюцца» самімі людзьмі, іх думкамі, словамі, учынкамі. Напрыклад, думка аб безвыходнасці і адчай, перажытая адным чалавекам, мае малую сілу, але калі ёй прылучацца дзясяткі, тысячы, мільёны людзей, то сіла ўздзеяння думкі ўзрастае шматкроў. Згодна з законам захавання энергіі, яна не можа проста знікнуць і шукае выйсця, свайго праўлення — як правіла, у выглядзе чагоў канфлікту, напружанасці, прыродных і тэхнагенных катастроф. Такім чынам, няма на што на гэтай планеце адбываецца, бо ўсе мы кожны дзень генеруем думкі, робім выбар і такім чынам самі фармуем свой лёс і лёс планеты.

Не імкнучыся, а быць
Літаральна ў кожным калектыве ёсць чалавек, якому выдатна падыйшла б мянушка «33 няшчасці». Мы пацікавіліся ў астролога, наколькі небяспечна кантактаваць з такім чалавекам, які сваім настроем, думкамі можа паўплываць на акаляючых.

— Ён можа паўплываць толькі ў тым выпадку, калі ў нас саміх гэта ёсць: калі мы баімся няўдач, нішчасці і г. д. Тады, сапраўды, можа назрацца з'ява рэзанансу. Такія асобы могуць выступаць своеасабылівым тэстам (лакусавай паперкай) на чысціню вашай уласнай свядомасці. Калі пасля кантактавання з такім чалавекам з вамі здарылася нейкая непрыемнасць, значыць, не толькі ў ім, але і ў вас саміх «сядзела» энергія адчування няўдачы. Варта задумацца, наколькі вы сапраўды хочаце жыць паспяхова, шчасліва, удаліва, дасягаць таго, што вам неабходна, наколькі вы сапраўды імкнецеся да поспеху і фактычна моцнае ваша памкненне.

Напрыканцы размовы астролог даў універсальную параду, як стаць шчаслівым: — Адзіны спосаб стаць шчаслівым — не ІМКНУЦЦА да шчасця, а

усявядоміць у дадзены момант жыцця, што ты ўЖО ШЧАСЛІВЫ. Вядома, розум нагадае аб праблемах на тых аспектах, якія праблемнымі не з'яўляюцца (моцнае здароўе, зніжэння прывабнасці, добрае фінансаванае становішча, выраснае жыллёвае пільганне, кар'ерны поспех, удалы шлюб і г. д.), якія дазваляць вам адчуць сябе больш радаснымі, шчаслівымі, чым іншыя людзі, пазбаўленыя гэтых «плюсаў». Засяроджаны на тым, што тут і цяпер у вас добрая. Такая практыка дазваляе палепшыць настрой, а калі гэта рабіць сістэматычна, то шчасце пачне «распаўсюджацца» і на іншыя аспекты жыцця. Чалавек, які аднойчы адчуў сябе шчаслівым, мае поўнае права адчуваць сябе шчаслівым заўсёды.

Трэба прыняць за аснову той факт, што ўсё, што з табой адбываецца, з'яўляецца вынікам тваіх уласных учынкаў, слоў і думак.

Трэба прыняць за аснову той факт, што ўсё, што з табой адбываецца, з'яўляецца вынікам тваіх уласных учынкаў, слоў і думак.

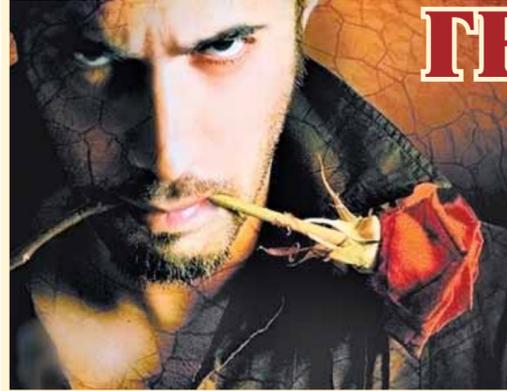
Трэба прыняць за аснову той факт, што ўсё, што з табой адбываецца, з'яўляецца вынікам тваіх уласных учынкаў, слоў і думак.

А х, які сумна, як аднастайна ты жыўш! — усклікавае сяброўка, даведаўшыся, што ў мяне па-ранейшаму «усё як ва ўсіх»: дом — праца, праца — дом. — Ніякай інтрыгі, ніякага драйву!.. Уся я на далоні: шэрае мышаня, якое з ранку да вечара карпее над чужымі тэкстамі і марыць пра месца загідацца аддзела... Вос твоя твоя Гена з табой і не жэнціца!

Гэта дастаткова жорстка з яе боку — нагадаваць мне пра Гэну. З мяне і так кціць усё наша выдавецтва. Гэна два гады круціцца вакол мяне, як кот вакол міскі са сметанай. Часам куды-небудзь п'ютара. Напэўна, лічыць мяне не вельмі адказнай, раз «вядуся» на Гэну. Ну і на здароўе, мне ўсё роўна...

— Прамерна прыстойная рэпутацыя шодзіць жанчыне не менш, чым зусім непрыстойная. — Лера ставіць тлустую кропку ў нашай размове. «Крыць» мне няма чым.

— Дзень, два, тры... тыдзень я хаджу на працу, як звычайна. Пачынаю ўжо забываць пра наву дамоўленасць, дакладней, усю прыямае, як мілы, бяскрыўды жарт... І раптам адчуваю: нешта адбываецца ў паветры — яно пачынае калыхацца, ствараючы лёдз ужо ўлоўнае напружанне. Варта зайсці ў які-небудзь кабінет, і ўсе галовы паварочваюцца ў мой

ГЕНА І БАНДЭРАС

бок. Аднаго разу мне нават пачулася, як нехта кажаў «Бандэрас», а можа, «эрас» — глядзячы што мелася на ўвазе. Загачыў аддзела рукапісаў, вальжнны і рэспектабельны Барыс Сізмундавіч, ствараючы са мной на калідоры, нечакана спыніўся і загаварыў, уважліва разглядаючы праз акюляры з пазалочаным абадком некаторыя дэталі майго гардэроба, і не толькі яго (руку даю на адсячэнне — яшчэ тыдзень таму ён і не ўспомніў бы, як мяне завучыў). Памочніца шэфка Арыянда Іграўна, якой па абавязку службы неабходна ведаць усё пра ўсіх, пацікавалася (так, між іншым), ці не збіраюся я змяніць месца працы, а заадно і жыхарства, і перабрацца ў якое-небудзь экзатычнае месца — скажам, на Мальбурку ці на Мадэйру? «А дзе гэта?» — найўна спытала я. «Ну-ну», — усміхнулася яна. Маўляў, ад мяне, мілачка, можа нічога не ўтойваць, я і так усю ведаю... Мясоцвы Казанова, а па сумяшчальніцтве супрацоўнік рэкламнага аддзела Стас, збягаючы мяне, павітаўся са мной на іспанскай і падміргнуў па-звычайна. Гэна трывае так, як і побач! Нешта пойдзе так, як і побач! Гэна трывае так, як і побач! Гэна трывае так, як і побач!

Кэж для дарослых

панову! Нават заручальныя пяроцёкі нагледзеў...
— Вось як? Мясце пачынае разбіраць злосць — не ўлоўна, а зусім рэзкая. Але трэба вытрымаць паўзу... Клічу афіцыйнку, каб разлічыцца за абед. Гендэць, хапаючыся за саломіну, выдае апошні «контрагумент»:
— Не чакаў, што ты звязашся са старым!
Кавалек адбіўна застрае ў горле... З якім яшчэ «старым»? Ні пра што такое Лера не паярэдвала.
— А ты думала, я не даведваюся? Ён жа амаль на трыццаць гадоў старэйшы за цябе! Уяўляеш, чым

ШТО ЦІКАВАГА ЁСЦЬ У СТАРЫХ НУМАРАХ «ЧЫРВОНКІ»?

Напярэдадні юбілею «Чырвонкі» пагартаў падшыўку старых нумароў газеты. Шукаў цікавыя матэрыялы, якія было б карысна ўспомніць пасля значага тэрміну заўважвання. І ведаецца — знайшоў! Знайшоў тое, што і зараз можа быць карысным для чытача, нягледзячы на год выхаду — 1989... Ёсць тут і чаму ўсімхнуцца, і аб чым задумацца.

ЯЕЧНЯ НА СНЫДАНАК, АБО ГАНДАЛЬ СУПРАЦЬ «БУРДЫ» — ХТО КАГО?

Фельетон Сяргея Кункевіча з такой назвай з'явіўся ў нумары за 7 студзеня. Нагадай для напісання стаў ліст чытачкі Ірыны Гулькевіч. У ім яна накарала на тое, што часопіс «Бурда» змяшчае такія рэцэпты страў, якія проста немагчыма ажыццявіць. А ўсё таму, што большасць «кампанентаў» (кшталту «аліўкавай алеі», «воцат з бальзамінам», «базілік» і іншыя) не знойдзеш ні ў адной краме, ні на адным рынку. І аўтар пачынае свае разважання з пытання: кім лепш быць — пакупніком ці міністр гандлю? «А калі ўсё ж міністрам, дык якога полу? — працягвае Сяргей. — Асабіста я лічу так: не нарадзіцца прыгожай, а нарадзіцца мужчынам. Таму што ў яго ўсяго дзве цяжкасці ў жыцці — кожны дзень галіцца і служыць у арміі. У жанчын, нават у вельмі эмансціпаваных, цяжкасцяў значна больш».

Вось так тэма «голых» крам між іншым з'яўляецца і пакунты жаночы лёс. Чытачка ў лісце заплыла журналістаў, ці ходзяць яны ў крамы і ці ўсё ўдаецца купіць. Аўтар адказвае: «...асабіста я — які ўскі на маральны савецкі мужчына — заходжу начаста. І тое выключна па цыгарэтах. Заплітаў у сваіх калег жаночага полу — яны штодня туды забігаюць. І скардзяцца: не толькі нейкія там «кампаненты» ў іх дэфіцыце, сам часопіс «Бурда» — дэфіцыт». Пасля Сяргея ад разваг аб дэфіцыце пераходзіць да спакойнага здзеку з нашых крам: «Вядома, нашы магазіны — гэта не супермаркеты з праграмы «Погляд». Хаця... Чаму не? Ды ў нас у кожнай вёсцы супермаркет, у якім ёсць усё: чыгуны побач з вад-

касцю для мыцця ўнітазаў, зубіла побач з колатам цукрам. Я ўжо маўчу пра ўніверсамы ў горадзе, у якіх можна купіць торт і таўкаў для бульбы ў адным аддзеле».

Потым аўтар успамінае яшчэ і аб велічэзных чэрагах, якімі можа пахваліцца кожны ўніверсам. Але напрыканцы зноў вяртаецца да лёсу жанчыны: «Асабіста я, з пазіцыі нармальнага савецкага мужчыны, мяркую: не ўсё так дрэнна, як здаецца нашай чытачцы І. Гулькевіч. Сёння раніцай працнуўся і, хоць і спяняючыся на работу, зайшоў на кухню. А там гатовыя бутэрброды і вялікі кубак гарачай кавы. І... няякай чаргі. Сэрвіс! Не нарадзіцца прыгожай, а нарадзіцца... Між іншым, паўтараюся».

ВЯЧАСЛАЎ ЗАЙЦАЎ АБО ДОБРЫМ ГУСЦЕ

4 студзеня на старонках «Чырвонкі» з'явілася інтэрв'ю Вячаслава Зайцава, які прыязджаў са сваім Тэатрам моды ў Віцебск. Аўтарка Л. Базан сярэд іншых пытанняў пацікавалася, у чым жа слава і абалынае парывацца. Мадэльер адказаў: «У добрым гусце. Парыванкі, як правіла, не любяць яркіх і экстравагантных убораў, аддаюць перавагу стрыманым танам і строгасці, выверанасці сіпустаў. І, безумоўна, ніводная францужанка не дапусціць змяшчэння стылю ў сваім касцюме. Усё: абутак, адзенне, прычоска, касметыка, аксесуары — павіна супадаюцца адно з адным. Гэта і ёсць добры густ. На жаль, многія нашы жанчыны, асабліва маладыя, лічаць, што быць модна азначае — гэта значыць быць апанутай у модных рэчы. І пры гэтым лічаць нармальным спалучаць модныя спартыўныя талачкі са строгай спадніцай, паліто класічнага стылю з яркімі цыратавымі боцікамі, яркую касметыку і буніную біжутэрыю з джынсамі і курткімі. Усе гэтыя рэчы сапраўды зараз модныя, але вельмі іспрачэнныя...»

Мне здаецца, што многія нашы жанчыны з-за слова «мода» заблыталі пра слова «стыль». А менавіта стыль, а не набор модных рэчаў робіць жанчыну абалынай і непаўторнай».

Здаецца, добрыя парады і для сучасных жанчын. Бо ў наш час мода мяняецца хутчэй, чым мы паспяваем да яе прывыкаць.

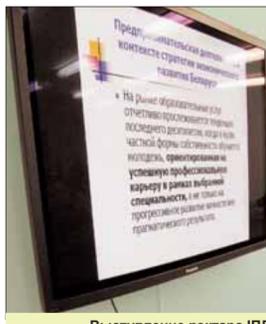
Падшыўку пагартаў Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

запрашае, часам дорыць падарункі — недарога і непатрабуну (падарожа, што ў першую чаргу яму самому) драбязу з зараду «ні розуму, ні сэрцу». А часам увогуле знаікае з майго поля зроку, хоць працуем мы ў адным будынку. Невядома з якога пераплуду Гендэць лічыць сябе сапраўдным мача, а сапраўдным мача павінен перадыць некуды знаікаць, каб у мяне з'явілася нагода лішні раз пра яго падумаць. Гэну я ўспрымаю, як звыклі «атрыбуць», з якім даводзіцца мірыцца з-за адсутнасці лепшага. Хоць, калі ўжо быць да канца шчырай, мне больш падабаецца яго сусед па кабінете, маўльвічы і загадкавы Глеб. Дакладней, мне падабаецца яго плечы і спіна, якія я бачу кожны раз, калі забігаю па справах. «Прывітанне!» — суха кідае ён і адварочваецца да кам-

хачаў каму-небудзь мяне. — Мы зробім так, — яе тон не дапускае ніякіх пытанняў. — Я заплучу ў масы «дэзу», ну, дэзінфармацыю. Скажы, што бачыла, як ты садзілася ў сярбасты «лексус» да сімпатычнага брутэта, як дзве кроплі вады падобнага на Бандэраса. Пры гэтым ён неадухасоўна абдымаў цябе за талю... Ты не супраць? — Не супраць. Хай абдымае. Усё роўна ж ніхто не паверыць. Я і «лексус

Інстытут прадпрымальніцкай дзейнасці:

«Мы імкнёмся рыхтаваць спецыялістаў, скіраваных на стварэнне інавацыйных падыходаў, да вырашэння сучасных эканамічных праблем»

Выступленне рэктара ІПД Віктара Цыбоўскага на канферэнцыі.

Памылка тая, хто лічыць, што прадпрымальніцтва ў Беларусі — з'ява новая, чужародная, кіпартаваная і соды разам з іншымі элементамі заходняй культуры пасля падзення «жалезнай завесы».

З абязшчэннем перабудовы прадпрымальніцтва сталі падтрымліваць, і перад ініцыятыўнымі грамадзянамі адкрылася шырокае поле дзейнасці.

Цывілізаванае партнёрства

Цяпер да прадпрымальніка прад'яўляюцца больш высокія патрабаванні: ён павінен быць абсалютна дасведчаным у сацыяльным, эканамічным, юрыдычным плане і абавязкова мець разумны гуманітарны складнік.

Дыскусія падчас канферэнцыі.

Адукацыя, чалавечы капітал

Ва ўмовах эканомікі ведаў стварэнне чалавечага капіталу — гэта не толькі мэта грамадства і дзяржавы, але адказнасць бізнес-агентаў і непасрэдна кожнай асобы.

Развіццям эканомікі Рэспублікі Беларусь на новую плясгодку. Акрамя таго, падчас канферэнцыі ўзніклі выключна важныя праблемы развіцця прадпрымальніцкага асяроддзя з мэтай павелічэння ўнутранага валодавага прадукту ў краіне.

— Змест таго, што мы выкладаем, павінен быць вельмі мабільным, адлюстроўваць рэальную рэчаіснасць і, вядома, утрымліваць абсалютна новыя, актуальныя веды.

аднаго з варыянтаў чатырхвектарнага партнёрства паміж асобнымі бізнес-структурамі, грамадскімі аб'яднаннямі прадпрымальнікаў, сацыяльным і дзяржаўным.

Зразумела, дадаў рэктар, працаваць яшчэ ёсць над чым. Уздзяўна вага прыватных прадпрыемстваў рознага профілю (АПК, прамысловасць, гандаль, адукацыя, культура, паслугі і інш.) у агульнай структуры нацыянальнага бізнесу

— Аднак сёння мы гаворым аб інавацыйным шляху развіцця. — адзначыў кіраўнік ІПД, — а якая можа быць для нас інавацыя?

Выкладанне на самым высокім узроўні

Інстытут прадпрымальніцкай дзейнасці быў адкрыты ў 1992 годзе. За 19 гадоў свайго існавання ён выпусціў больш за 4 тысячы спецыялістаў.

Госці Маскоўскай акадэміі прадпрымальніцтва пры ўрадзе Масквы.

Госці канферэнцыі, першы прарэктар Універсітэта эканомікі і права «КРОК» (Кіев, Украіна) Алег ШАРОУ.

Структура інстытута ўключае 2 факультэты, 8 кафедраў, з якіх 6 з'яўляюцца выпускнымі, бібліятэку, вучэбна-метадзны аддзел, аддзел выкаваўчай работы і моладзевыя ініцыятыў, аддзел навуі і інфармацыйна-тэхналагі, аддзел даінстытутскай і курсовай падрыхтоўкі, шэраг структурных падраздзяленняў, а таксама цэнтр падтрымкі прадпрымальніцтва.

Госці Маскоўскай акадэміі прадпрымальніцтва пры ўрадзе Масквы.

Госці канферэнцыі, першы прарэктар Універсітэта эканомікі і права «КРОК» (Кіев, Украіна) Алег ШАРОУ.

ІПД рыхтуе спецыялістаў па 5 спецыяльнасцях (10 спецыялізацыях): «Сучасныя замежныя мовы (пераклад)», «Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве», «Камерцыйная дзейнасць», «Бізнес-адміністраванне», «Маркетынг».

нашы выкладчыкі падтрымліваюць шырока міжнародныя сувязі з профільнымі ВНУ Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі і інш. Яны цікавіцца даследаваннямі малой бізнесу, якія праводзяцца нашою калегамі за мяжой, і усё самае новае і вартэе ўвагі ўкраінцаў у свой навукавы працэс, дзеляцца ведамі са студэнтамі.

за кошт атрымання дадатковай прававой, эканамічнай і іншай інфармацыі, — патлумачыў Віктар Цыбоўскі. — Мы павіны наладжаць сувязі з сумеснымі зацэляванымі арганізацыямі, такімі, як Мінскі сталічны саюз прадпрымальнікаў і Рэспубліканская канфедэрацыя прадпрымальніцтва, якія фарміруюць новую ідэалогію беларускага прадпрымальніка.

У інстытуце дзейнічае сістэма сацыяльнай падтрымкі. Тут прадугледжана зніжэнне аплаты навучання студэнтам, якія дасягнулі высокіх паказчыкаў у вучэбнай, навукова-даследчай дзейнасці і грамадскай рабоце і скончылі папярэдні год на «выдатна», а таксама дзвемі-трыма і дзеям, якія засталіся без апекі бацькоў.

3 2008 года ІПД мае статус цэнтра падтрымкі прадпрымальнікаў. — Як цэнтр падтрымкі мы павіны садзейнічаць нашым студэнтам і выпускнікам, якія вядуць прадпрымальніцкую дзейнасць, у атрыманні неабходнай інфармацыі для вядзення ўласнага бізнесу, спрыяць прадпрыемствам усіх форм уласнасці ў паважлівым і эфектыўным іх вытворчасці

А яшчэ цэнтр падтрымкі прадпрымальніцтва ІПД прапануе курсы па розных кірунках бізнесу (ўсяго каля 30). У тым ліку: ■ кіраванне дэбіторскай запавязанасцю; ■ матывацыя персаналу: мастацтва заахвочваць людзей выконваць сваю работу добра; ■ фінансы для нефінансавых менеджараў; ■ брэндзінг — сучасная канцэпцыя поспеху; ■ мерчэндайзінг — кіраванне жаданнем набыць; ■ стратэгічны менеджмент: бачанне мэтаў — змяненні.

У штаце ІПД працуе 220 чалавек, прафесарска-выкладчыцкі калектыў налічвае 142 чалавекі, у тым ліку 9 дактараў і 63 кандыдаты навук. — Дзя таго, каб эфектыўна падрыхтаваць маладога спецыяліста,

3 2008 года ІПД мае статус цэнтра падтрымкі прадпрымальнікаў. — Як цэнтр падтрымкі мы павіны садзейнічаць нашым студэнтам і выпускнікам, якія вядуць прадпрымальніцкую дзейнасць, у атрыманні неабходнай інфармацыі для вядзення ўласнага бізнесу, спрыяць прадпрыемствам усіх форм уласнасці ў паважлівым і эфектыўным іх вытворчасці

Інга МІНДАЛЁВА, Алена ДАУЖАНОК, Фота Яўгена ПЯСЦЕКАГА, УНП 101357946.

Больш падрабязную інфармацыю можна атрымаць па тэлефонах: 247-08-77, 247-06-22 ці на сайце www.uoipr.org.

ВЫ МОЖЕТЕ СТАТЬ СТУДЕНТОМ УЖЕ СЕЙЧАС. Открыт приём на заочную форму обучения. ОБРАЗОВАНИЕ. ЮРИСПРУДЕНЦИЯ (специализации: гражданско-правовая, уголовно-правовая); финансы и кредит.

Абітурыент-2011. На зордычных спецыяльнасцях зноў чакаецца аншлаг. 23 красавіка ў Беларусію дзяржаўным універсітэце фінішуе папярэдні прафадбор, які праводзіцца ў выглядзе прафесійна-псіхалагічнай гутаркі.

АДКРЫВАЕЦЦА АВІАЛІНІЯ. 3 10 чэрвеня Нацыянальная авіякампанія «Белавія» адкрывае авіялінію Брэст — Калініград. ПРОЕКТАННЯ ДАЛЕГОВАГО СТРОИТЕЛЬСТВА. «Строительство многоэтажных жилых домов по генплану №11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны 215 ЛР-1.

ШАРАМЕТ — ІЛГУН. ШТРЫХІ ДА ПАРТРЭТА

Павел Шарамет — хлусіць. Як вопытны журналіст, хлусіць прафесійна. Спецыяльна для гэтага стварыў сеткавыя рэсурсы «Беларускі партызан». На ім збірае фальшывыя, упакоўвае іх у выглядзе артыкулаў і выпускае ў тэрж. Вось апошні ўзор творчасці. «Партызан» паведаміў, што пацярпела ад тэракту ў мінскім метро Марына Шубіч некалькі гадзін праяхала пад заваламі. Больш за тое, знаходзілася там нават у той момант, калі да месца трагедыі спускаўся Прэзідэнт. І толькі калі 11 вечара ёй аказалі першую дапамогу. Цынічна хлусіць. Медыкі, які працавалі на месцы, педантычна фіксавалі свае дзеянні ў дакументах. Марына ўжо а палове сям'і знаходзілася ў трэцяй гарадской бальніцы.

«сабакі»? Магчыма, Шарамет марыць, каб нягоднікі засталіся на волі і працягнулі сваю крывавае справу? Сп. Шарамет хлусіць і ведае пра гэта. Робіць усё свядома, разважліва і спакойна. Цудоўна разумее, што яго творчасць у адным шэрагу з плёткамі падкожнай пра новыя выбухі ў аўтобусах раніцай 12 красавіка. Пасяць паніку, наўстаўляць палак у колі сьледства, разгадваць сітуацыю. Іншым мэт няма. Правакацыя — стыхія сп. Шарамета. Праца, за якую добра плацяць. У свой час ён праславіўся тым, што па заданні свайго гаспадары Барыса Берасюцкага нелегальна пераходзіў беларуска-літоўскую мяжу і «мачыць» палітычных праціўнікаў Барыса Абрамавіча. А пасля стрыў з сябе героя і хлусіць адначасова, атрымаўшы ў выглядзе кампенсаванні ад боса катэдж у элітным раёне Масквы.

каментарыі лішнія. «Партызан» — зручная пляцоўка для пахлупі, які адрацоўвае свае цёллыя месцы «палітэмігранты, якія праследуюцца ўладамі». І яшчэ адзін штырх да партрэта. Свае апошнія фантазіі на тэму выбуху Шарамет заканчваў у амаль неўласцівай яму эмацыйнай манеры: «Госпады, як страшна становіцца жыць у Беларусі, на маёй любімай радзіме, заўсёды ціхай і спакойнай!». Пазэрну і крывадушніку адказаў адзін з наведвальнікаў яго са сайта: «Як не сорамна! Менавіта ў тым, што адбылося ў мінскім метро, немалая заслуга якраз вашай электрагазеты!»

«Строительство многоэтажных жилых домов по генплану №11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны 215 ЛР-1». «Футбольный клуб «Скиви» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства. Информация о Застройщике. ЗАСТРОЙЩИК (Заказчик) — ООО «Футбольный клуб «Скиви».

МАРА БЕЗ КРЫЛАЎ (Дзе сюжэт ідзе па законах казкі...)

МАРА не жыве... Цёмныя сілы ведаюць, чым адпомсціць за знявоў: адймаюць самога паветра ў таго, хто трывала стаіць на зямлі. І чаму гэтым Дэймісу трэба было задрэцца — і з кім? З вядзьмаркай, такой агіднай і злоснай, што нават не ўяўляеш, як яе можна адолець. Так і сядзіш у чаканні: напэўна ж дэбром гэта не скончыцца. А так хацелася верыць, што ўсё магчыма. Асабліва ў прыгожым рамантычным балеце. Дзе сюжэт ідзе па законах казкі...

У ёй жыве дзяўчына з паветра, абсалютна беззаборная, закаханая істота, якая абрала простага чалавека са свету людзей. Магло б усё прыгожа атрымацца: Сільфіда, дзяўчына-амаль-што-эльф (як казалі б сёння), адкрывае шлях у новы свет чалавеку, які гатовы кінуць усё і пайсці за сваёй марай...

Але насамрэч гэта спектакль: прэм'ера балета «Сільфіда» адбылася ў Нацыянальным Вялікім тэатры оперы і балета. Але ж усё амаль як у жыцці, дзе заўсёды ёсць месца і марам, і зрадзе, і каварству. Дзе ёсць пэўныя ўяўленні пра прыгожасць. Іх павінна была падкрэсліць музыка Хермана Левенсхольда ў спалучэнні з харэаграфіяй Аўгуста Бурнавіля (у такім варыянце гісторыя дзяўчыны з крылкам паўстала перад вачамі прыхільнікаў Дацкага каралеўскага балета ў 1836 годзе). Аднак сама ідэя была ўвасоблена трошкі раней ў парыхіжскім тэатры Гранд Опера дзякуючы наватарскім пошукам лібрэціста Нуры, кампазітара Шнейгфедера, балетмайстра Тальені. Штатландскія легенды яны увасобілі на сцэне так, што «Сільфіда» стала сімвалам рамантызму ў балеце. Тальені, відаць, імкнуўся стварыць нешта абсалютна асаблівае: Сільфіду танцавала яго дачка Марыя. Гэтая роля дапамагла ёй заваяваць свет. Менавіта для таго, каб падкрэсліць, што дзяўчына з крылкам не ходзіць па

Ларыса ЦІМОШЫК.

СКАНВОРД Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

A crossword puzzle grid with various bird-related words and images of birds. The grid includes words like 'Сільфіда', 'Дэйміс', 'Паветра', 'Крыла', 'Мара', 'Звядзьмарка', 'Амаль-што-эльф', 'Харэаграфія', 'Лібрэціст', 'Кампазітар', 'Балетмайстар', 'Танцаваць', 'Сімвал', 'Легенда', 'Увасобіць', 'Сцэна', 'Стварыць', 'Заваяваць', 'Свет', 'Менавіта', 'Падкрэсліць', 'Дзяўчына', 'Крыла', 'Не ходзіць', 'Па', 'Сілы', 'Ведаюць', 'Адымаюць', 'Самога', 'Трывала', 'Стаіць', 'На зямлі', 'І чаму', 'Гэтым', 'Дэймісу', 'Трэба', 'Было', 'Задрэцца', 'І з кім?', 'З вядзьмаркай', 'Такой', 'Агіднай', 'І злоснай', 'Што нават', 'Не ўяўляеш', 'Як яе можна', 'Адолець', 'Так і сядзіш', 'У чаканні', 'Напэўна ж дэбром', 'Гэта не скончыцца', 'А так хацелася верыць', 'Што ўсё магчыма', 'Асабліва ў прыгожым', 'Рамантычным балеце', 'Дзе сюжэт ідзе па законах казкі...'

Паветра, Калі Ласка, Адкажы.

СЕННЯ Месяц Поўня 18 красавіка. Месяц у сузор'і Стральца.

Table with weather data for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns include Sun, West, Dawn, Day.

Weather forecast section titled 'НАДВОР'Е на зяўтра' and '...у суседзяў'. Includes a map of Belarus with weather icons and temperature ranges for different regions.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ДЛЯ СТРОИТЕЛЬСТВА И ОБСЛУЖИВАНИЯ ЖИЛОГО ДОМА

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, пр. Черныховского, 9

Table with 6 columns: № лота, Кадастровый номер, Функциональное назначение, Характеристика, Начальная цена, Размер задатка. Contains details for three lots of land for sale.

Дата, время и место проведения аукциона: 24.05.2011 г. в 15.00 г. Орша, ул. Островского, 2 в здании Оршанского районного исполнительного комитета.

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, пр. Черныховского, 9, ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Условие инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют. Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан: возместить затраты на организацию и проведение аукциона, расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона.

ПОРАХ ЗАМЕСТ КАВЫ

Слоік з-пад кавы, запоўнены порахам (400 г) знайшлі міліцыянеры ў кватэры 30-гадовага жыхара Рагачова. У Жлобінскую міліцыю паступіла ананімная інфармацыя аб бөөпрыпасах на звалцы ля вёскі Пракурня. Тры везьдзе на месца яна пацвердзілася — было знойдзена 800 патраў.

У Мазыры РВУС тэлефанавала жанчына, якая паведаміла, што хоча добраахвотна выдаць выбуховыя рэчывы. Тратыцельна шапка з узрывальнікам армейскага ўзору знаходзілася ў будынку выратавальнай станцыі на беразе ракі Прыпяць.

Вартульнік турбастычнай базы аднаго з мазырскіх прадпрыемстваў у вёсцы Балажэвічы па месцы працы незаконна захоўваў незарэгістраваную малакаліберную вінтоўку «Voeger» вытворчасці Германіі і 97 патраў да яе. Вялікі арсенал зброі быў знойдзены і ў жыхара Калікавіч, які незаконна набыў і захоўваў па месцы свайго жыхарства сем пісталетаў розных мадэляў, 128 патраў рознага калібру. Гэта толькі частка вынікаў у межах аперацыі «Арсенал», якая праходзіць на Гомельшчыне.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

АУКЦИОН ПРОДАЖА ПРАВА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ, расположенных по адресу: Витебская область, г. Витебск, г.п. Руба, ул. Центральная под размещение: Магазины продовольственных и непродовольственных товаров. Начальная цена: 3 806 661 бел. руб.

ККУП «ВИТЕБСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР МАРКЕТИНГА» ПРОВОДИТ ТОРГИ по продаже недвижимого имущества ЗАО ПСК «ВИТСТРОЙ» ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ БАЗА, расположенная по адресу: г. Витебск, ул. 39-й Армии, 58. Состоящая из: ангара общей площадью 939,3 кв.м; гаража с бытовыми помещениями общей площадью 85,8 кв.м; незавершенного строительства ангара общей площадью 903 кв.м.

Бухгалтер выкрала 5 млн

40-гадовая жанчына патраціла «прыхызаваныя» грошы на пагашэнне ўрону па ДТЗ з удзелам яе мужа.

Гэтай сумай прадпрыемальная асоба разлічалася, паводле вестак пра-афіцэра Заводскага РВУС Тамары Рулінскай, за 3 месяцы ў сталічнай арганізацыі, дзе працавала. Схема крадзяжу была наступнай: электронны спісы на зарплату, якія падаваліся банкам праз камп'ютарную сістэму, і іх копіі на папярэвыя носьбіце, якія зацверджваліся кіраўніцтвам прадпрыемства, мелі адрозненні. Менавіта ў электронных спісах пастаянна прысутнічала прызвічча зламніцыцы.

ПРОДАЕТСЯ ДИСНЕНСКИЙ КОНСЕРВНЫЙ ЗАВОД за 85 млн. рублей. Тел. 8 029 8920580

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь РЕГІСТРАЦІЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА.

220050, г. Мінск, ул. Мяснікова, 32. Тел.: (017) 200 18 31. Факс: (017) 226 47 50. Телекс: 252408 PION BY. E-mail: info@belarusbank.by Интернет: http://www.belarusbank.by

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛИ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2011 года

Table with 5 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 2011 г., 2010 г. Shows financial data for the bank as of April 1, 2011.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 28.08.2006 г. выдана Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100325912. — 292 21 03, ул.анскіх карсапдантаў; у Брасце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 292 22 03. http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл.факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by

21 красавіка

1699 год — у Галандыі пачалася выдавецкая дзейнасць Ільі Фёдаравіча Капівіча, беларускага асветніка і кнігавадца. У Амстэрдаме, дзе ён жыў да 1706 года, Капівіч склаў і выдаў упершыню на рускай мове падручнік і

кнігі — арыфметыку, руска-лаціна-нямецкі, руска-лаціна-галандскі слоўнік, вучэбны падручнік (каля 20 навуковых вуч.). Пераклаў і выдаў байкі Эзопа. Аўтар першай на рускай мове карты зорнага неба.

1917 год — Петраградскі камітэт РСДРП (б) 13 галасамі супраць 2 адхіле «Красавіччэ тэзісы» Леніна — аб падрыхтоўцы ўзброенага паўстання і захопе ўлады.

«Празьвіць жыццё і застацца недасканалым — гэта тое ж, што выйсці з лазні непамытым». Нізамадзін Мір Алішэр Навай (1441—1501), узбекскі паэт і мысліцель.

Чырвоная пятніца

Чырвоная пятніца — такую назву ёй далі хутчэй за ўсё таму, што менавіта ў гэты перадавікоўны дзень фарбавалі яйкі і выпякалі кулічы.

Якім ужо неаднаразова адзначалі, што фактычна кожны прадаць, які быў выкарыстаны ў абрадзе, атрымліваў статус рытуальнага аtryбута і пасля завяршэння абрадавых дзеянняў набываў у вачах людзей здольнасць спрыяць урадлівасці жямлі і палепшэнню дабраўту, перамагаць хваробы, прываджаць каханых, засцерагаць чалавека ад уздзеяння злыдзейных людзей. Адна справа — звычайная свечка, зусім іншая — «граміцца» або вячэльная свечка.

Звычайнае белое курныяе яйка ў шэрагу выпадкаў таксама становілася аtryбутам бытавой магіі выскавай гаспадыні. Трэба было дакладна ведаць, калі іх збіраць (толькі да заходу сонца), у які час садзіць на яйкі каштуху (на малодзюкавай фазе Месяца), у які дзень тыдня (у жаночыя дні, каб было больш курачак, чым пенькінаў), цотную або нацотную колькасць яек пакабці для наседзі (калі няцотную — будзе больш пенькінаў, цотную — курачак). Зразумела, што зусім іншым магічна-прадцываральным статусам надзялялася чырвоная велікодная яйка, ды яшчэ асвячонае ў царкве.

У выскавай хаце покуль выконвала ролю сямейнага храма, у якім або разам з якім дамадчыцы прыжывалі род сонечнага калязавару. Ад кожнага свята на покуль заставаўся нейкі аtryбут.

Велікодзень не быў у гэтай сістэме святвабудовы выключэннем. Пасля вяртання з храма адно асвячонае яйка маці-гаспадыні абавязкова клада да абразы. На працягу ўсяго года яго выконвала ролю надзеянага абрага ад усялякіх непрыемнасцяў: ад хвароб дамадчыцаў, ад сварак у хаце, ад штурхаватва дамавіка, ад маланкі і пажару. Такое яйка магло ляжаць тры і болей гадоў і не павялава. У якасці абрадавага эквівалента магі захоўваць за абразамі толькі шапаліне ад першага з'едзенага яйка.

Яйка, якое захоўвалася за бажніцай на працягу года, выбіралі шляхам выканання спецыяльнага абрадавага дзеяння. Калі ў адной мясцовасці перавагу аддавалі «першаму» яйку, то ў іншай надзялялі цудадзейнай сілай «апошняе». У Вялікую суботу гаспадыня клада за бажніцу столькі яек, колькі чалавек жыло ў хаце, і да іх дадавала яшчэ адно. Назавуць раніцаў яе члены сям'і падцьодзілі да абразоў і бралі адтуль па аднаму яйку для хрыстасавання ў час першай святочнай трапезы. Тое ж яйка, якое заставаўся, апошнім і, лічылася абязграм-ахоўнікам.

Адно велікоднае яйка пакідалі для асвячэння зерня ў час засевак. Яго клалі ў зерне ў тую сыванку, з якой звычайна гаспадар выконваў самае першае засяванне. Ён браў яйка з сабой у поле і мог перад пачаткам работ з'есці сам, мог закапаць у зямлю або мог раскрасьціць і распылаць яго па ворыве. Людзі верылі, што выкарыстанне святочнага аtryбута будзе спрыяць захаванню ўрадкава ад маланкі, дажджу і грызуноў.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усім вядома

Што канцацца яшчэ хутчэй, чым вадупск? Адлуксыня. — Што здарылася з Пятровым? Чаму ён не ходзіць на рыбалку? — Ён ажаніўся з той дзяўчынай, якую выцягнуў з ракі, калі яна танула.

— Так, а на рыбалку чаму не ходзіць? — А ён цяпер вады байца! — Ты б хацеў раптам апынуцца ў будучыні? — Так. — Тады вось тут я прынёс... Тры літры...

Ударым пельменямі па 90х60х90!

Дзіця прычынаецца чацвёрты раз за ноч. Жонка штурхае мужа: — Сярожа, схадзі да Цімафея, ён зноў буяніць! Муж, ён эню! — А чаму я? Выкліч міліцыю! Я вось памтаю, калі

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнаць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.800. Індэкс 63850. Зак. № 1877. Нумар падпісанні ў 19.30. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12